

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hora 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hora 2 k. 40 f.

HIRDETESEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 15 filler.

Nyitási sora 40 filler

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1901.

FELELOS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Csütörtök, február 7.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Tiszta választás — vérrel.**
- A képviselőház ülése.**
- Krivány bírái előtt.**
- Arad és a közigazgatás egyszerűsítése.**
- Gyilkosság Kétegyháza.**
- Véres képviselőválasztás.**
- Lángokban álló petrolleumtelep.**
- Simay Gyula újabb szélhámossága.**
- Boros Beni-utca.**
- Tárcza: Gyurka.** Irta: Szomaházy István.
- Regény-Csarnok: A szürke asszony.** Irta: Sudermann H. Fordította: Hellerné-Oláh Margit.

Tiszta választás — vérrel.

Arad, február 6.

Marosvásárhelyt ma képviselőválasztás volt emberhalállal. Egy mandátumért pályáztak ketten, és meghaltak érte négyen. A csendőrök agyonlőttek négy embert, még pedig azok közül, kiknek alapjában véve tökéletesen mindegy lehet, akár a jobbpart győz, akár a bal.

Utolsó heteit éli a jelen választási ciklus. Talán egy tuczat képviselőházi ülés lesz még, és aztán hazaküldik egy szép napon az egész komédiás trüppöt, ráparancsolván, hogy szedje újra össze magát, mert a publikum már alaposan ráunt.

Ki hinné, hogy egy néhány hétre terjedő mandátumért akkora szenvedélyességgel tud lefolyni a harc, mint az ma Marosvásárhelyt történt?

Ennek mélyreható okai vannak. Előszere ez egy elkecseregett, fékevesztett

nagy választási ütközetnek, melynek a közeljövőben Magyarország lesz a színtere.

A Marosvásárhelyről érkezett távirati tudósítások egybehangzóan azt jelentik, hogy a fanatizált tömeg tetteleg inzultálta a csendőrséget, mire az utóbbi fegyverhez nyult, és bekövetkezett a vérontás.

Fanatizált tömeg! Mennyiszert irtak már a lapok, kapcsolatosan hasonló esetekkel, a félrevezetett, esztől megfosztott tömegekről, mely nem lát, nem hall, nem gondolkodik, csak cselekszik a következők mérlegelése nélkül. Mely egyénenként talán félve kerül a törvényszegést, de nagy csoportokban megvadul, mint a szabadjára eresztett fenevad és pusztít, rabol, öl.

Előre látjuk hogy a holnap Budapestről érkező kormányparti lapok a függetlenségi választók vadságáról írják főmedvényeket; míg az ellenzék szócsövei a csendőrök és a hivatalos hatalom erőszakoskodása miatt zengenek sirámokat. Ugy megszoktuk már ezt, mint néppárti hecczeknél a papot.

Pedig, pedig ezuttal másutt kell keresnünk a hibát.

Megmondjuk mindjárt, hol: *A hatóságoknak nincs többé tekintélye a nép előtt.* Másfél év óta készülnek országsszerte a választásokra, mert a lezajlott politikai átalakulások között azt várták, hogy az obstrukció idejében bünbe esett parlament egy új választás útján fogja keresni a megtisztulást. — És e másfél év alatt kitanították a népet azzal foglalkozó emberek, a hatóságok elleni tisztelet-

lenségre, a hivatalos fórumok semmibe vételére, mert hiszen a jövő választások, egy kis fuvarbértől eltekintve, már „tiszták” lesznek, a hol a szolgabíráknak és más ilyen hivatalos bestiáknak nincs semmi keresni valójuk, nehogy kisebbitést szenvedjen az isteni népszabadság.

A rend, a fegyelem, az egyéni szabadság megvédelmezése? Az bliktri. Elvégzik majd a kortesek.

Az idén lezajló általános választásokon háromannyi vér fog folyni, mint a legutóbbin. Mert a nép, a félrevezetett, elvakított nép, máris úgy magyarázza a tiszta választást, hogy a választás színhelyére közigazgatási tisztviselőnek, csendőrnek, rendőrnek nem szabad betenni a lábát. Ha azonban mégis beteszi, leüti róla.

Marosvásárhelyt nem történt egyéb, csak épen annyi, hogy a tömeg megdobálta a rend fentartására kivonult csendőröket. Nem a függetlenségi választók külön, nem is a kormány pártiak, hanem együttesen mindketten. A képviselőjelöltre nézve eltértek egymástól nézet dolgában, de abban megegyeztek valamennyien, hogy hivatalos ur és csendőr a választáshoz nem szükséges.

Marosvásárhely kezdte és folytatni fogják száz más kerületben széles hazában. Az 1901-ben lefolyó általános képviselő választásokra meg mernők jövedölni, hogy *véres betűkkel lesznek megírva alkotmányos életünk történetében.*

Ne adja isten, hogy igazunk legyen!

**

TÁRCZA.

Gyurka.

Irta: Szomaházy István.

A kertiház ablakán besütött a nap és a zsalugáter nyitott résein át édes virággillat áradt a szobába. Fölbredtem és bámulva néztem körül: az első pillanatban nem igen tudtam, hogy hol vagyok. Lassankint azonban eszembe jutott minden: ideges szökésem a fővárosból, két heti boldog magányom a kertektől övezett kis remeteségben, a falusi kávéház, ahol nagy legyek zümmögnek, a boltok, ahol még mindig a nagyvenes évekbeli borzalmas gallérszörnyeket árulják... De a pillantásom most egyszerre az éjjeli szekrényre esett; a nyitott táviratra, melyben könyörületlenül elszólitának, s szívem szomosságával telt meg, arra gondolva, hogy este ismét gázlámpákat és villamos kocsikat fogok látni... Busan vettem magamra néhány ruhadarabot s könyezve siettem ki a lassan zugó fák alá, melyek levelein még szívárványos harmatcseppek csillogtak. Ugy éreztem mintha egy távoli szigeten járnék, ahol rajtam kívül nem igen van más élőlény, mint néhány aranyos bogár, néhány cikázó lepke s néhány vigan fecsegő sármány és vörösbegy. Oh kegyetlen gyorsvo-

nat, mely e paradicsomból negyedfél óra alatt Budapestre visz. . . .

— A szomszéd kert sövénye mellett egy fiucska álldogált. A kis polgártárs nem lehetett több hétévesnél, meztelen térdecskéje kivillogott a rövid nadrág alól, gallérja ragyogott, mint a hó, szöke fürtjeit aranygombos katonasipka fődte. A pöszméte bokrok mellől kíváncsian nézett felém, a mikor közelebb mentem, katonásan szalutált. Ugy látszik, nem ijedt meg tőlem, mert a kérdéseimre igen bátran válaszolt.

— Hogy hinak, kis öcsém? — szóltam hozzá barátságosan, míg a szívem gyöngédséggel telt meg a jó anya iránt, aki a gyereket ilyen szerető gonddal öltözteti.

— Csak Gyurkának, — mondta a fiu, s csak most láttam, hogy milyen sáppadt és vértelen.

— Átemeljelek a kerítésen? — Nem szabad. Anyuska megtiltotta, hogy a kertből kimozduljak.

— Anyuska talán elment hazulról? — Nem, ő sohase megy el. — Hát te mit csinálsz a kertben? — Unatkozom.

Szomoruan mondta ezt, de a barna szeme hirtelen felcsillant.

— Nincs magának kardja? Ha kardom volna, csatáznék és nem unatkoznám.

— De ha unatkozol, akkor miért nem mégy be a lakásba?

— Mert addig nem szabad bemennem, a mig nem hivnak.

— És miért nem szabad?

— Azt nem tudom, de ha a bácsi ott van, akkor sohase szabad bemennem.

— Hát mit csinál nálatok a bácsi?

— Olyan szomorúakat beszél, hogy anyuka folytonosan sir.

— Kezdtél érdekelni a gyermek beszéde és kíváncsian közelebb hajoltam a kerítéshez.

— Az édes apád nincs itthon?

A fiu mosolyogva nézett rám.

— Az apukámat egy aranyos ládába tették és mikor még ilyen kicsi voltam, hát sok ember elvitte hazulról. — Oly szépen énekeltek és a fekete lovak ugráltak a kocsik előtt. De anyuka akkor is csak sirt. Ő mindig sirt.

— És a bácsi azóta gyakran jár hozzátok?

— Majdnem mindennap. De mindig csak egyedül jön, a néni sohase hozza el. A néni csak olykor jön el délután, de nekem nem szabad ám megmondanom, hogy a bácsi is itt volt és játékot hozott.

— És nem is mondd meg?

— Nem szabad, mert anyuska akkor még jobban sirna. — Az okos fiu mindig enge-

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 6.

Major Ferencz ismét bebizonyította, hogy ő mindenhez ért. Ambíciója az, hogy ezt mindenki elismerje s azért ma egyszerre két beszédet is mondott. Egy földmívelésügyit és egy külügyit. Az utóbbi interpelláció alakjában.

Természetes, hogy Majort senkisé hallgatta és a beszéde alatt összesen 32-en voltak jelen. Figyelmeztette is valaki Esterházy Kálmán grófot erre a házszabályellenes kázusra, a nemes gróf azonban az ajkára tette a kezét és a humanizmus érdekében így szólott:

— Psz! Egy szót se! Maradjon ez örök titok.

Egy hűségese hallgatója mégis volt Major-nak: Podmaniczky Frigyes báró, aki, mint a multkor, úgy ezuttal is Major-nak minden egyes nagy mondását egy felkiáltással kísérte. Ilyen formán:

— Tyhü—ü—ü—ü—ü!

Major természetesen azt hitte, hogy a felkiáltások az ő bámulatát jelentik, míg az öreg báró körül őszinte, szívből jövő derűtség támadt.

Széchenyi Aladár gróf volt a következő szónok. a ki a lótenyésztésről beszélt élénk figyelem mellett és szónoki eleganciával.

A szünet után Benyovszky Sándor gróf untatta a Házat és különösen a pártját.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Talián Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác és Wlassics Gyula miniszterek.

A jegyzőkönyvet hitelesítik.

Molnár jegyző jelenti, hogy Major Ferencz a konzulok kinevezése tárgyában interpellációt jegyzett elő.

A földmívelésügyi költségvetés.

Major Ferencz: Az a legnagyobb bajunk, hogy nincs pénz. Ez az általános panasz s ez a baj a földmívelésügyi tárczánál is, azért nem lehet a közgazdasági állapotokon gyökeresen segíteni. Minden reformot a néppel fizetnek meg e mellett, így pld. az állategészségügyi reformot is, mert a marhalevelek árát felemelték.

A mezőgazdasági ipar fejlesztését és támogatását kívánja. Ezt nem lehet elég erélye-

sen követelnie a kormánytól s azért évről-évre sürgetni fogja, mert a mezőgazdasági ipar felvirágzásához nagy szegény néposztály léte-
deke fűződik. Így kívánja a szeszadó reformját.

Ugyancsak forró kívánsága az is, hogy a keresztény hitelszövetkezetek hathatós állami támogatásban részesüljenek. A költségvetést nem fogadja el.

Podmaniczky Frigyes báró: Tyhü-ü-ü! (Derűtség.)

Széchenyi Aladár gróf a lótenyésztés érdekében szólal fel. A loértékcsökkentést emelni, javítani kell. Szaporítani kell a loavatató bizottságokat, hogy a hadsereg lószükséglete könnyebben kielégíthető legyen. Minden nagyobb közszé-
ben csődörállomást kívánna felállítani. A hidegvérű faj tenyésztését nálunk nem helyesli, de Somogy megyében az ottani viszonyoknak megfelelően kivételesen megengedné a hidegvérű faj tenyésztését is. A költségvetést elfogadja. (Elénk helyeslés.)

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Benyovszky Sándor gróf: A gabonaárak emelkedését óhajtja. A kormány egyik fő törekvésének kellene lenni, hogy a gazdaközön-
ség égető bajain a gabonaárak felemelésével segítsen. A gyapjuárak emelkedését el lehetett volna érni a vámemeléssel. Ez is azt bizonyítja, hogy az önálló vámterületet a gazdák érdekében is fel kellene állítani. Még a gyümölcs-
tenyésztés nagyobb támogatását kéri és kijelenti, hogy bár a miniszter némely intézkedését üdvösnek tartja, a költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a szélbalon.)

Major Ferencz a miniszterelnökhöz intéz interpellációt, melyben követeli, hogy a konzuli vizsgán a magyar nyelv kötelező tantárgy legyen, mert több kinevezett konzul magyarul sem tud. A külügyminiszteriumban a konzuli osztályvezetők közt egyetlen magyar sincs. Követeli a magyar ifjak kinevezését, még pedig a kvóta arányában.

Az interpellációt kiadják Széll miniszterelnöknek.

TÁVIRATOK.

A kínai helyzet.

London, február 6. A Morningpost-nak jelentik Pekingből 4-iki kelettel: Hír szerint a követek abban állapodtak meg, hogy az első listában megnevezett 11 idegenellenes vezérember közül négynek a kivégeztetését fogja követelni. Ez a négy ember a következő: Juhszien, Jung-

ruhában jár, de mikor a bácsi jön, hát felveszi a piros ruhát . . .

— És téged mindig az anyuka öltöztet?

— Hát persze. Minden reggel megmossa a fülemet is, — de az nagyon fáj. Este is mindig ő fektet le, — és éjjel, ha fölébredek, hát megcsókol. Nagyon jó asszony, de mikor a kertbe kell jönnöm, hát annyi sok bolondot összebeszél . . .

— Mit beszél?

— Mindig azt mondja, hogy ki ne mozduljak az utcára, meg hogy a kutyákkal ne játszs-
szam, meg hogy a kövekben el ne botoljak, meg hogy éretlen gyümölcsöt ne egyem, meg hogy a fára ne másszam, meg annyi sok mindent, hogy már nem is tudom . . . Aztán olykor ki is jön megnézni, hogy nincs-e valami bajom, s a bácsi azalatt odabenn várakozik. Ilyenkor úgy ki van sirva a szeme, hogy én is mindig vele sírok . . .

A gyerek kissé elszomorodott a maga szavaira, azért másfelé akartam irányítani a beszélgetés fonálát.

— Szeretnél-e csakugyan egy lovas huszárt?

— Szeretnék, de a Rárót még sokkal jobban szerettem.

— Ki az a Ráró?

— Hát a hintalovam. Maga még azt se tudja?

— És a Rárót is a bácsi vette?

men, Csaruscsiau és Lien herceg. A németek kijelentik, hogy az észak felé küldött expedíció nem fenyítő expedíció, hanem csakis az ígért pénzbírság átvételére küldetett ki. A németek azt ajánlják, hogy azokat az értéktárgyakat, a melyeket a császárné a téli palotában hagyott, kobozzák el. A santungi német missziók teljes kártérítést kaptak a kormányzóval személyes érintkezésben álló Anzer püspök közbenjárására. A püspök azt mondta, hogy a kormányzót a németek tartják, más hatalmasság nem járhat közbe.

A transzváli háboru.

London, február 6. A hadügyminiszterium által közzétett hivatalos jegyzék szerint a Knox és Dewett között mult hó 31-én folyt welcomei ütközötben az angolok részéről elesett egy tiszt és öt katoná, megsebesült négy tiszt és 38 katoná.

Krivány bírái előtt.

(Főtárgyalás a törvényszéknél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

Harmadik nap.

Krivány nem tud semmit, Krivány nem emlékezik semmire. Lehetséges, hogy úgy volt, ma már nem tudja, de ha úgy vallott, akkor úgy is kellett lenni. Punktum. Ennyit lehet még mindig kicsikarni a nagy sikkasztóból, aki következetesen küzd a memóriájával, noha nem minden czélzatosság nélkül.

Ez a konok „nem tudom, nem emlékszem“ kihozta türelméből már az elnököt is. Erősen ránczbaszta Kriványt és szigoruan rászólt:

— Ha volt bátorsága elkövetni a sikkasztást, meg a hamisítást, illik, hogy férfias bátorsággal be is vallja azok elkövetését . . . Csodálkozom az ön emlékezőtehetségének ilyen gyors elmúlásán. Pár hó előtt körülményesen emlékezett mindenre és ma semmiről sem akar tudni.

Krivány csak néz, néz bambán maga elé és megismétli a stereotip választ:

— Nem tudom, nem emlékszem rá.

— Nem, a Rárót anyuka vette a születésnapjára . . . Tudja, anyuka, két hétig kávé-
vét vacsorált, hogy a szürke árát kifizethesse a játékos-boltban . . .

— Olyan drága volt?

— Volt talán ezer forint is.

— És másképp nem tudta volna megvenni? . . .

Gyurka nagyot kaczagott.

— Hogy nevetett volna maga is, ha azt látja . . . Tudja, anyukának mindig jó étvágya van este, de két hétig csak nekem hozatott kávé, ő maga kávé-
t vacsorázott és egy vizeskiflit . . . Amikor lefeküdtünk, minden este odahajolt a kis ágyam fölé és azt mondta: Gyöngyvirágom, megint félretettem harmincz krajczárt a szürke lóra. . . Oly mulatságos volt az, hogy anyuka mindig éhesen feküdt le. . .

A ház felől most egyszerre kiáltás hallatszott: egy puha asszonyi hang gyöngéden hívta a kis fiút. Gyurka megint szalutált és csakhamar eltűnt a pöszméte-bokrok közt. Egy darabig utána néztem, aztán magam is besiettem a kerti lakásba, hogy a holmimat hamarosan összecsomagoljam. Az Isten tudja, hogyan történt: az egész uton egy szép, szomorú filiszter-asszony képét láttam magam előtt, egy édes teremtést, akit a bűn piszkossága elpusztít, s aki még haldokolva is az ő kicsike fia vigasztalan sorsáról álmodik.

delmeskedik az édes anyja parancsának. Meg a bácsi egy lovas huszárt is ígért, ha jó leszek . . .

— Akkor is sirt az anyuska, mikor a bácsi elment?

— Akkor még jobban sir és engem öszsze-vissza csókol. — Ilyenkor oly tréfásokat mond! — Azt mondja: Drága kis gyöngyvirágom, meg fogsz-e nekem valamikor bocsátani?

— Ezt mondja?

— Még bolondabbakat is beszél. Azt is mondja: — Ne haragudj arra a rossz, lelketlen anyádra! És majdnem megöjt, úgy átölel.

— Hát igazán szeret téged az anyukád?

A gyerek csodálkozva nézett rám.

— Persze, hogy szeret. Hiszen minden anyuka szereti a kis fiát . . .

Es bőbeszédűen folytatta:

— Amikor a bácsi ott nincs, mindig az ölébe ültem, s irni-olvasni is ő tanít. Meg a kis ujságból nagyon szép meséket olvas föl. Olvasta maga az öreg Maczkó utazását? Annyit nevetünk, de annyit, még az ágyban is. Amikor a tisztogatást elvégezte, akkor mindig felolvas nekem a kis ujságból . . .

— Hát nem a cseléd tisztogat?

— A kis lány is tisztogat, de anyuka azért minden butort utána törül. Mert a cselédek rosszak és hanyagok. Ilyenkor a csunya kék

Az előfizetés ténye Aradon nyugtával, vidéken feladóvevénnyel igazolandó. A kötvény és a nyugta, illetőleg feladóvevény megőrzendő.

Mikor a hamisított főkönyvet felmutatták előtte, egyszer pláne már így nyilatkozott:

— *Nem vagyok rá kíváncsi, ne mutogassák nekem . . .*

A hirhedt sikkasztó olyan egykedvű, mint-ha neki az egész tárgyaláshoz semmi köze nem volna. Csak akkor szalad át arcán a restelkedés, mikor öt perces szünetek alatt a börtönőr kivezeti a teremből. A mint visszajön s az óriási közönségre esik tekintete, idegesen rája ajkait s lesütött fővel, sziszegve botorkál a helyére. Azt akarja, hogy minél előbb ott legyen, hogy minél gyorsabban megszabaduljon a fürkésző szemek sokadalmától. Ez a bizonyos álszemérem, — a gazember restelkedése a becsületes tömeg előtt, melynek jelenléte kellett volna zsenirozza a hirhedt gavallért, az egykori viveur-t. Ez reá a büntetésnek a keservebb része.

Pedig a főtárgyalás ezen a héten aligha ér véget, noha a törvényszék gyors egymásutánban pergeti le az egyes vádpontokat. Az anyag óriási. Földes János elnök Krivány megbicsaklott memoriája miatt kénytelen elébe tartani a vádlottnak minden tételnél a vizsgálóbíró előtt tett vallomását s bizonyítani naplók, főkönyvek és egyéb iratok halmazszámra menő tömkelegéből a sikkasztás keresztülvitelét az elpalástolást, a hamisítást. Rendkívül jó szolgálatot tesz ebben a tárgyalást vezető elnöknek egész kötetet kitevő jegyzéke, melyet a bűnügy tanulmányozása után szerkesztett meg s a mely körülményesen kiterjed minden vádpontra, minden hivatolt naplóra. E kitűnő segédeszköz daczára is alig remélhető, hogy a jövő hét közepe felé meghalljuk az ítéleteket.

Mint hírlík, *Meszlényi* Antal kir. ügyész holnap *szenzációs tanúk* beidézését fogja a törvényszéknek indítványba hozni. Ha az indítványt a büntető tanács magáévá teszi, a mi igen valószínű, pénteken vagy szombton rendkívül érdekes kihallgatások fogják élénkíteni a tárgyalás mostani szürkeségét. Persze, ha Krivány beszélni akarna! De hát ő hallgat, hiába várakozik oly nagy kitartással a teremben összeszezsufolt publikum. Krivány nem emlékezik, Krivány nem tud semmit . . .

A mai tárgyalásról a következő részletes tudósítást adjuk:

A délelőtti tárgyalás.

Földes János főtárgyalási elnök a folytatólagos ülést kevéssel 9-óra után megnyitja. A börtönőr bevezeti Kriványt, a ki megszokott helyére nagy kinnal letelepedik.

(Ha volt bátorsága!)

Elnök: A tegnap tárgyalt hatodik esetben Krivány Jánosnak még nem mutattuk fel azon elismervényt, melylyel *Bács Nándor* és *Gyulai Géza* volt adótisztek nevének hamisításával 5000 frtot az adóhivatalból felvett. Nézze meg, Krivány, ön irta ezen neveket?

Krivány: Nem tudom.

— A vizsgálat alatt bevallotta. Ha volt bátorsága elkövetni a hamisítást, illik, hogy férfias bátorsággal be is vallja azok elkövetését. A vizsgálóbíró előtt nem mondhatja ön, hogy kényszer alatt tette volna vallomásait?

— Nem.

— Hát akkor most miért nem ismeri be a hamisítását?

— Nem emlékszem rá, hogy elkövettem volna, de úgy volt minden, a mint arról a vizsgálóbíró ur előtt vallomást tettem.

— Tehát a vizsgálóbíró előtt tett vallomása megfelel az igazságnak?

— Ha úgy vallottam, úgy is volt.

Elnök felkéri *Taszler József* szakértőt, hogy ugyanezen ügyből kifolyólag az ellenőrző strazsáját mutassa meg Kriváynak. Krivány betekint a könyvbe.

— Látom, hogy úgy van.

Szakértő előadja, hogy a strazsában folytonosan mutatkozott a 3000 frtos takarékpénztári kivétel hiánya egy egész hónapon keresztül s csak a havi zárlat végén hozta Krivány egy hamis végzéssel összhangzásba e könyvelést. A mi elég feltűnő dolog.

(A számvevőség mulasztásai.)

Elnök: Most tárgyalás alá vesszük a kilenczedik esetet. A árvaszék *Rácz Ferencz*nek és *Bóra György*nek 1 frt. 02 kr. letétjuralékat utalványozott ki s ön arra használta fel, hogy a pénztárhoz 2000 frtot kivett s az 1 frt elé „200“-at írva, ily mondon a tételt 2001 frt. 02 kr-ra hamisította. Így történt?

Krivány: Nem tudom, de valószínűleg így történt.

— Ön beismerte, hogy elsikkasztotta a 2000 frtot. A vizsgáló bíró előtt igazat vallott?

— Igen.

— Kényszerítette vallomásra a vizsgáló bíró?

— Nem.

— A naplóba ön jegyezte be ezt a tételt úgy-e bár?

— Igen.

Védő: a kezelésre vonatkozólag intéz a szakértőhöz kérdéseket s arra vonatkozólag, hogy revidiálta-e ezt a tételt a megyei számvevőség?

— Nem, — felel a szakértő.

— S ha revidiálva lett volna, rájöhettek volna e hamisításra?

— Feltétlenül rájöttek volna.

(Az elröpült emlékezőtehetség.)

Elnök: Tárgyalás alá vesszük a tizedik esetet. Aradmegye árvaszéke 1890. áprilisban utasította a gyámpénztári tisztséget, hogy az adóhivatalból vegyen fel 491 frt 75 krt. Krivány csak 91 frt 75 krról állított ki nyugtát, a 400 frtot a könyvek meghamisításával elsikkasztotta és saját céljaira fordította.

Emlékszik ön erre, Krivány?

— Nem.

— A vizsgálóbíró előtt beismerte.

— Akkor úgy is volt.

— Csodálatos, hogy most már nem emlékszik semmire, pedig csak tavaly májusban tette ön meg a vallomásait s azóta elfelejtett volna mindent, a mi alig hihető.

— Akkor még emlékeztem rá . . .

— No hát csodálkozom az emlékezőtehetségének ilyen gyors elmúlásán. Ismeri ön *Levieczky* aláírását, a mely e tételnél szintén szerepel?

— Nem ismerem (megnézi a könyvelést) Ez itt nem az én írásom, nem én irtam oda a nevét.

Meszlényi Antal dr. kir. ügyész intézett most több kérdést a szakértőhöz az iránt, mikép történtek a gyámpénztári felvételek egy adóhivatalból.

Elnök: Nézze, Krivány. A vizsgálóbíró előtt beismerte ön, hogy a „4“-et ön írta a 91 frt elé.

— Ha beismertem, akkor bizonyos, hogy én irtam oda. Ma már nem tudom felismerni, hogy az én írással, vagy máséval van-e bejegyezve a négyes szám.

(A meg nem engedett kérdés.)

Elnök: Az adóhivatalban vette át ön a pénzt?

Krivány: Nem. A szolgát küldhettem érte, annak fizették ki a nyugta bemutatásával.

Védő: Szabályellenes-e az az eljárás, hogy a szoiga tisztviselő kísérete nélkül ment az adóhivatalba a pénzt felvenni. Es azt ott kiadták neki?

Ügyész ellenzi e kérdés feltételét, mert az adóhivatali pénzkezelésre vonatkozik, adóhivatali tisztek közül pedig senki sem ül a vádlottak padján.

Elnök a kérdés feltételét nem engedi meg.

(Nagyobb összegek.)

Elnök: Rátérünk a tizenegyedik esetre. Krivány, ön utasítást kapott az árvaszék től, hogy 696 frt 82 krt. vegyen fel az adóhivatali pénztárból. Fel is vette, de abból 600 frtot elsikkasztott s a főkönyvet meghamisította. Emlékszik rá?

— Nem, — felel Krivány.

— A vizsgálóbíró előtt emlékezett. Kényszerítették önt talán a vallomásra?

— Nem.

— A naplót ön vezette?

— En.

— Az ön kézírása ez a bejegyzés?

— Igen.

— Es az aláírása?

— Az is.

Elnök öt perczre felfüggeszti a tárgyalást.

Elnök: Következik most a tizenkettedik eset. 1890. júniusban takarékpénztári könyvel 4352 frtot vett ki, azt a saját céljaira fordította s a sikkasztást úgy palástolta el, hogy az összeget egyszerűen kiadásba helyezte. Mit szól rá?

— Erre sem emlékszem. — felelt Krivány.

— Felolvasom a vizsgálat során tett vallomását, a mely beismerő. Ott a valót vallotta?

— Igen.

A szakértő a védő kérdésére előadja, hogy e tétel elsikkasztására a számvevőség akkor sem jött volna rá, ha revidálta volna, mert a bejegyzés vakarva van. A számvevőség záradéka nincs rávezetve a neplóra, a mit meg kellett volna tenni.

— *Elnök:* A tizenharmadik tétel szerint 1890. júliusban ugyancsak takarékpénztári könyvvel 2000 frtot vett fel Krivány s ezen összeget saját céljaira fordította. Itt is az előbbi esethez hasonlóan történt az elpalástolás. Igaz ez, Krivány?

— Lehet.

— Ön vezette a naplót s ön eszközölte az áthozatal? Nézze meg a könyvet.

— En eszközöltem. Megismerem rajta az írásmat.

Védő, minden tételnél, úgy ennél is megismétli a szakértőhöz intézett kérdéseket, melyekre az előbbihez hasonló választ kap.

(A mit nem néztek meg.)

Elnök: A tizennegyedik tétel szerint 1890. októberben a gyámpénztári feleslegből 3000 frtot vett ön ki s fordította saját céljaira. A sikkasztást úgy palástolta el, hogy a letéti naplóban végösszegül 13422 frt. 68 kr. helyett 3000 frttal többet, vagyis 16,422 frt. 68 krt. tüntetett ki. Mit szól erre, Krivány?

— Lehet, megengedem, de én már nem emlékszem rá.

— A vizsgálóbíró előtt beismerésben volt.

— Akkor úgy van.

Védő: Kellett-e Kriváynak számolni azzal, hogy a rovancsolások alkalmával megnézik a mult havi napió maradványait?

Szakértő: Nem.

— Es ha megnézték volna, rájöttek volna a rovancsolók a hiányra?

— Igen.

(Krivány mindent beismer!)

— *Elnök:* Most rátérünk a tizenötödik esetre. *Bienenstock* Dávid 1890. januárban 254 frt. gyámpénztári tartozást fizetett le, ebből ön 200 frtot elsikkasztott s csak 54 frt. bevételt jegyzett az adósok főkönyvébe. Mit szól eme a vádra?

— *Krivány:* Lehetséges, nem tudom.

Elnök felolvassa Krivány vallomását, melyben *Jakab László* név is fordul elő, a kire hivatkozás történt.

— Így hívták? *Jakab László*? — kérdi az elnök Kriványt. — Hallja, Krivány?

Krivány, aki az asztalra hajolva elgondolkozott, hirtelen felütötte a fejét. Látszott rajta, hogy ő bizony ő oda sem hallgatott az olvasásra. Mintha egyáltalán nem is érdekelné ez az egész história . . .

— E tételt ön jegyezte be a könyvbe? — kérdezte tovább az elnök.

— Ha azt vallottam, akkor én.

Védő: Ez a tétel is csak kezelési szabálytalanság.

— *Ügyész:* De Krivány beismeri, hogy az 54 frtot elsikkasztotta.

Védő: Hiszen Krivány beismer mindent!

(Az ellenőrzés hiánya.)

Elnök: A tizenhatodik tétel szerint Buttyin község, mint árvtári adós 1890. januárban 356 frt. 24 kr. fizetett, a mit Krivány elsikkasztott s a főkönyv megfelelő lapján hamis adatokat vezetett be. Megértette Krivány a vádat?

— Meg.
— Bűnösségét beismeri?
— Lenet, hogy így van.
— A vizsgálóbíró előtt a valót adta elő?
— Ugy vallottam, amint cselekedtem.
— És a mint történt?
— Igen.
— Nézze meg a bejegyzést. Az ön írása az?
— Ha azt vallottam, akkor úgy van. Ma már nem tudom az írást felismerni.

Ugyész: Mondja meg szakértő, kellő ellenőrzés mellett elkerülhető lett volna a sikkasztás?

Szakértő: Igen. Csak a naplót kellett volna összehasonlítani.

— És ha Krivány utólag, vakarással bejegyezte volna, rájöttek volna?

— Akkor nem.

Elnök: A következő tétel a tizenhetedik. Heizer Péter 1899. decemberben 55 frt gyámpénztári tartozást fizetett, a mit Krivány nem vezetett be a naplóba, sem az ellenőr által nem vezetette be annak strazzájába, csupán az adósok főkönyvébe hamis tételszám alatt. Mit szól erre a vádra?

— Nem emlékszem rá. Ugy van minden, a hogy a vizsgálóbíró előtt vallottam.

Védő: e tételnél szintén csak kezelési szabálytalanságot lát, mert az összeg utólag befizettetett.

Szakértő: Ennek nincs nyoma a hiányjegyzékben.

A megyei számvevőségnek rá kellett volna-e jönni kellő ellenőrzéssel erre a sikkasztásra?

— Igen.
— Rovancsolás alkalmával rájöhettek volna?
— Akkor nem.

(Apróbb összegek.)

Elnök: Tizenhatszadik tétel. Hasonló az előbbihez. Itt a Tyelekán Floare által befizetett 100 frtról van szó, a mit Krivány hamis naplózással elsikkasztott. Elismeri ezt a vádat?

— Ha úgy vallottam a vizsgálatkor, elismerem.

Elnök: Rátérünk a tizenkilencedik tételre. Morár György 1890. júniusban befizetett 62 frt. gyámpénztári tartozást, ezt az összeget Krivány szintén hamis elkönyvelés útján sikkasztotta el. Megértette a vádat, Krivány?

— Igen.
— Igaz ez?
— Lehetséges.
— A vizsgálóbíró előtt a valót adta elő, mikor beismerésben volt?
— Igen, a valót.

— **Elnök:** Következik a huszadik tétel, mely az előzőkkel szintén azonos. Krivány itt 81 frt. 50 kr. sikkasztott el Varga Aurél gyámpénztári befizetéséből. A vád megfelel a valóságnak?

— Nem tudom.
— Bűnösnek érzi magát?
— Lehet, nem emlékszem erre a tételre sem.
— A vizsgálóbíró rábeszélte, vagy kényszerítette önt a beismerő vallomásra?
— Nem.

(A meghamisított aláírás.)

Elnök: Tárgyalás alá vesszük a 21-ik vádat. 1890. júliusban Krivány Vannay árvaszéki elnök aláírásának meghamisítása mellett 3000 frt vett fel a takarékpénztárból. A pénzt saját céljaira fordította és hamis könyveléssel palástolta el, amennyiben az összesített napló áttételi sorában a takarékpénztári könyvecske rovat alatt szerepelt 23,000 frt helyett 26,000 frtot tüntetett ki. Megfelel a vád a valóságnak?

— Nem tudom.
— Bűnösnek érzi magát e váddal szemben?
— Nem tudom.

Pedig erre a tételre is beismerő vallomást tett ön, mit a kihallgatási jegyzőkönyv bebizonyít. Hallgasson meg (elnök olvassa). A vizsgálóbíró előtt a valóságnak megfelelő vallomást tett?

— Igen.
— Felmutatom a hamisított végzést. Nézzé meg, Krivány, ön írta azt és hamisította rá az aláírást?

— Nem tudom.
Védő: Ha az oldalösszeget átvizsgálta volna a számvevőség, rájött volna a sikkasztásra?
Szakértő: Igen, rájött volna.

Elnök: 12 órákor a tárgyalást felfüggeszti s annak folytatását d. u. 3 órára tűzi ki.

A délutáni tárgyalás.

Elnök: 1/4-kor a tárgyalást megnyitja, bevezeteti Kriványt s áttér a sorrend szerint következő sikkasztási eset a tárgyalására.

(Hamis könyvelések.)

Elnök: A 22-ik tétel szerint a kisjenői takarékpénztár 1012 frt gyámpénztári tartozást küldött a megyének. Ezt Krivány elsikkasztotta s bűnét hamis főkönyvi bevezetéssel palástolta el. Mit szól ezen vádra, Krivány?

— Ha vádolva vagyok — vele, akkor úgy van.

— Az esetet el tudja mondani?
— Nem, nem emlékszem rá.
— Pedig erről is tett részletes vallomást. Beismerte, hogy az összeget elsikkasztotta s a főkönyvi lapra hamis tételszámot írt. A vizsgálóbíró előtt a valóságot adta elő?

— Igen.
— A vádban előadott ténynek megfelelnek a naplóbéli bejegyzések?

— Igen.
— Ön vezette a könyvet.

— Én.
— **Védő:** Jogosult volt e bejegyzést Krivány tenni?

Szakértő: Nem volt jogosult.

Ugyész: Miért állt érdekében hamis naplósámot vezetni be Kriványnak a főkönyvbe?

Szakértő: Mert ha azt mással tétette volna, rögtön rájöttek volna a főkönyvi lapról a sikkasztásra.

— Mikor kezelesek az ellenőrző közegek az árvapénztári naplót a könyvekkel és okmányokkal összehasonlítani?

— Minden hó végén s nyolcz nap mulva jelentést tartoztak tenni az árvaszéki elnöknek.

— Megtörtént ez ebben az esetben?
— Nem.

(Krivány nem kíváncsi.)

Elnök: Rátérünk a 23-ik tételre. 1891. áprilisban takaréktári könyvecskeivel 3000 frtot, a gyámpénztári feleslegről pedig 1000 frtot vett ki Krivány, ezt elsikkasztotta s a megfelelő rovatokban 4000 frttal többet tett kiadásba. Ez a vád. Megértette Krivány?

— Így van . . . Én tudom, így kell lenni, ha vádolva vagyok vele. A vizsgálóbírónál a valóságot adtam elő, úgy, a mint emlékeztem rá.

Szakértő: körülményesen elmagyarázza, hogyan történt a sikkasztás, a hamisítás. Mikor a naplót Kriványnak felmutatták, így szolt rá:
— *Nem értem én ezt ma már, kérem hiába is mutatják.*

Elnök: A szakértő ur által előadott körülmények megfelelnek a valóságnak?

— Igen.
— Nézzé meg a vakarásokat is a naplóban. Tegye fel a szemüvegét, hogy jobban lássa.
— *Nem kíváncsi rá, azt mondja* — felel a szakértő, ki már ott áll a könyvekkel a vádlott mellett.

— Azt nem is kérdezzük tőle — szól az elnök — hogy kíváncsi-e, vagy nem, azért csak tekintse meg.

Krivány nagy unottsággal egy pillantást vet a naplóra s újból lehorgasztja a fejét.

(A vakarások.)

Elnök: Menjünk tovább. A 24-ik vádpont elmondja, hogy Krivány 1891. májusban a nagy Wertheim-szekerényből 6000 frt. értékű regalekötvényt vett ki s azt értékesítvén, az összeget saját céljaira fordította. Ezt a sikkasztást úgy palástolta, hogy az állampapírok rovatában az áttétel sorban hasonló összeget kiadásba tett. A vizsgálóbíró előtt a valóságot mondta ön?

— A mint emlékeztem rá — csak ennyit mond Krivány újból.

Védő: Kriványnak mikép állt módjában vakarást ejteni a számadásokon?

Szakértő: Igen könnyen, mert a számvevőségétől ezek a számadások visszakerültek hozzá.
— És megengedi az árvaszéki szabályzat, hogy a már átvizsgált számadásokat újból a gyámpénztárnok vegye át?

— A szabályzat erről nem szól, csak a havonkénti és évi számadásokról.

Elnök: A 25-ik és 26-ik vádpont hasonló az előbbihez. Krivány 1891. júniusban takaréktári könyvvel 3000 frtot, júliusban pedig 4000 frtot vett ki s a sikkasztást hamis kiadásba tétellel palástolta. Igaz ez a vád, Krivány?

— Ha a vizsgálat alatt beismerem, igen.
— A naplót, áthozatalt és átvitelt ön vezette, ugy-e bár, e két tételnél is?

— Én.
Öt percz szünet volt.

(12.000 frt.)

Elnök: Áttérünk most a 27-ik tételre. 1891. december 30-án egy hamis végzést készített, mely szerint Török Béla részére a gyámpénztárból 3000 frt. készpénz és 9000 frt. értékű állampapír kifizetése illetve kiadása elrendeltetett. Ezen hamis végzés alapján a gyámpénztárból 3000 frt. készpénzt, 9000 frt. értékű állampapírt magához vett s azokat saját céljaira fordította. A sikkasztás elpalástolása végett egyelőre ezen két összegnek kiadásba tételét nem vezette be, hanem csak akkor, midőn az ellenőr a letéti naplót a hó végén már aláírta. Ugyancsak a sikkasztás elpalástolása végett egy elismervényt is készített, melyen Török Béla nevét meghamisította s ugyancsak az elismervényre Barb ellenőr nevét is meghamisította, rávezetvén arra a következő záradékot: „Kifizethető 1891. 31—XII. Barb.”

E tételnél Krivány Bilkei Papp Mihály és Heger Ernő tanuk nevét is meghamisította. Bűnösnek érzi magát, Krivány?

— Nem emlékszem rá.

A szakértő nyilatkozott ezután a 12,000 frtos tételről: s megmutatta Kriványnak a hamis árvaszéki végzést. Krivány elismeri, hogy a bejegyzést ő eszközölte. Arra nem emlékszik, hogy a végzést és a nyugtát ő írta volna, de ha a vizsgálóbíró előtt úgy vallott, úgy is van.

(Újból 4000 frt.)

Elnök: Következik a 28-ik eset. 1891. július havában egy hamis végzést készített Vannay árvaszéki elnök aláírásának meghamisításával, mely végzés szerint a gyámpénztári tisztség jelentése alapján az összesített pénztárban felmerültek jelzett pénzügyi szükséglet fedezésére az aradmegyei takarékpénztárból felveendő 4000 frt kiutalványoztatik. Ezen hamis végzés alapján 1891. július 29-iki dátummal a 4000 frtot a takarékpénztárból felvette, s az ily módon birtokába került s saját céljaira fordított összeg elsikkasztásának elpalástolása végett a letéti napló utolsó oldalán ezen összeget az „áttétel” sorában a „takarékpénztári betéti könyvecske” rovat alatt kiadásba tette. Mit szól a vádra?

— Nem emlékszem rá.
— Ön jegyezte be az e tételre vonatkozó adatokat? Nézzé meg a könyvet és a végzést.

— Igen.
— A végzést ön hamisította s ön ütötte rá a pecsétet?

— Én.

(Az ellenőr félrevezetése.)

Elnök: Sorra jön a 29-ik vádpont. Aradmegye árvaszékiéhez 1892. február hó 26-án 1300 frt készpénz és 2179 frt 40 kr. értékű takarékpénztári könyvecske érkezett, melyet az elnök átvevén, az ügyirat beiktatása után az említett értéket önnek adta át, s ön azoknak átvételét az elnöki napló megfelelő rovatában, továbbá az ügyiraton ismerte el. Ezek után az 1892. évi február havi letéti napló „készpénz” rovatában csak 300 frtot, a „takarékpénztári betétkönyvecske” rovatban pedig csak 179 frt 40 krt vételezett be, s így ezen alkalommal 3000 frt jutott jogtalanul birtokába, melyet saját céljaira fordított. Az elnöktől átvett ügyiraton az ellenőr félrevezetése és illetve a sikkasztás elpalástolása végett csak 300 frt készpénz és 179 frt 40 kr. takarékpénztári könyv átvételét tüntette ki azért, hogy az ellenőr az általa vezetett strazzában is ennyit tüntessen ki s csak miután az ügyiratot úgy ő, mint az ellenőr alá-

irta, igazította ki az azon volt számokat a tényleg átvett összegekre. Az ellenőr azután a terhelt által kezelt 1892. évi február havi letéti napló alapján elkönyvelvén ezen összegeket a letéti főkönyvben, ezen könyvben is a tényleg beérkezett összegnek megfelelőleg javította ki a főkönyvet.

Krivány erre a vádra sem emlékszik, utal a vizsgálóbíró előtt tett vallomására. A naplót ő vezette, az aláírás is az övé.

Elnök: Nézze meg az írást a strazzában, felismeri-e, hogy kié?

— Nem tudom, nem ismerem fel.

Védő: Kinek a kötelessége lett volna ilyen tételeket a strazzába beírni?

Szakértő: Csakis az ellenőrnek.

Elnök: A következő tétel a 30-ik. Arad megye árvaszéke utasította a gyámpénztárt, hogy az aradi adóhivatalból 1368 frt 95 kr. készpénzt és 14.700 frt értékű regále kötvényt vegyen fel. A gyámpénztári tisztség felvette ezen összeget, de Krivány az 1892. évi február havi letéti naplóban csak 9700 frt értékű állampapírt és 1368 frt 95 kr készpénzt vételezett be s így 5000 frtot jogtalanul saját céljaira fordított. Midőn az ellenőr a letéti napló idevonatkozó bevezetését a főkönyvben elkönyvelte, terhelt az általa kezelt letéti naplót a valóságnak megfelelőleg helyesbitette. Hallotta ezt az esetét a vádnak, így követte el?

— Meglehet, nem emlékszem rá.

— Erre a tételre annál inkább figyelmeztetem önt, hogy az iratokat jól tekintse meg, mert ön egyszer kihallgatásra jelentkezett a vizsgálóbírónál s azt mondotta, hogy ezek körül az állampapírok körül van valami eltérés.

Krivány megnézi az írásokat, — nincs arra semmi megjegyzése. Csak annyit mond, hogy a főkönyvbe nem ő tette a beírást.

Védő a kezelésre s a vizsgálatra vonatkozólag intézett kérdéseket a szakértőhöz.

Elnök a tárgyalást este 6 órakor befejezte s folytatását holnap reggel 9 órára tűzte ki.

MULATSÁGOK

Farsangi naptár:

Február 9. Az aradi iparosok tánczestélye (Fehér Kereszt). — Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló). — A gyoroki olvasó-egylet tánczestélye. — Az egyesült új-arad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egyesület álarczosbálja (Martini-vendéglő). — A lippai juristák és bírósági hivatalnokok hangversenynyel egybekötött tánczestélye (József főherczeg szálló).

Február 12. Az aradi kasszirnök tánczestélye (Gömör-vendéglő).

Február 16. A waggongyári magyar dalkör hangversenynyel egybekötött tánczestélye (Központi szálló). — A Máv. aradi fiókműhely munkásainak tánczestélye (Városliget). — A lutheránusok tánczestélye (Fehér Kereszt). — Az új-szent-annai polgári kör hangversenynyel egybekötött tánczestélye (Polgári fiúiskola). — A paulisi intelligencia tánczestélye (Nagyvendéglő).

Február 19. Ronacher-estély a várbeli tisztí kaszinóban.

(=) Ronacher-estély. Az aradi várbeli tisztí kaszinóban február 16-ikára hirdetett Ronacher-estély, csak február 19-én lesz megtartva.

(=) A nagy iparosbál. A szombati iparosbál már most az idei farsang legnépesebbjének ígérkezik. A rendezőbizottság ma tiszteltgett Urbán Iván főispánnal s meghívta őt a bála. A főispán a legnagyobb örömmel fogadta a meghívást s megígérte, hogy a bálon megjelenik. A rendezőség különben már az összes intézkedéseket megtette, s mivel előreláthatólag a bál igen népes lesz s a pénztárnál esetleg torlódás állhat elő, a család és személyjegyek előre is megválthatók Inokai Tóth Lajos, Reinhardt Fülöp, Jakabffy István, Brunner Béla és Egri L. Elemér ur üzleteiben — valamint az ipartestület titkári irodájában. Karzati jegyek ugyancsak az ipartestület titkáránál kaphatók és pedig az első sorban 3 kor., II. sorban 2 kor., a harmadik sorban pedig egy koronaért.

(=) A waggongyári dalkör táncmulatsága. Az aradi waggongyári munkások dalköre február hó 16-án, szombaton a „Központi szálloda“ dísztermében, a waggongyári munkas zenekar Neubauer Odón karnagy és Gyurkovits Péter hírneves cigányzenekara közreműködése mellett hangversenynyel egybekötött zártkörű táncmulalmat rendez. A tiszta jövedelmet a kassai dalverseny költségeinek fedezésére fordítják. Belépti-díj: előreváltott személyjegy 1 korona 60 fillér, családjegy 3 korona 40 fillér. A pénz-

tárnál: személyjegy 2 korona, család-jegy 4 korona. A dalkör t. pártoló-tagjainak a tagsági-jegy beléptijegyül szolgál. Jegyek előre váltthatók: Erney Gyula, Pick Ernő, Kilényi C. és Társa, Keppich Zs. és Nádler Lajos urak üzletében valamint a rendező-bizottsági tagoknál. A hangverseny műsora a következő: 1. „Régi nóta“ Lányi Ernőtől, előadja a dalkör. 2. „Vonós négyes“ Hayntól, előadják Szeghő Sándor, Robitzek S., Mayer Ede, Scherhag Ernő urak. 3. „Nyisd Ki Anyám“ Gáltól, előadja a dalkör.

(=) Bál Paulison. A paulisi intelligencia február hó 16-án, a paulisi nagyvendéglő emeleti termében jótékonycélu zártkörű tánczestélyt rendez. A rendező bizottság tagjai: Bódy Bódog elnök. Wolff Gáspár, Hoffmann Emil, Barbácsy Etelka. Buzeczky Béla, Gajda József, Leopold Adolf, Bildhauer Anna, Csathó József, Held Sándor, Neszly Zsiga, Held Irén, Dér József, Jukl Károly, Schlesinger Izidor, Schlesinger Gizi, Feibusz Adolf, Klinger Albert, Schwarcz Lipót. Belépti-díj: személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona.

Arad

és a közigazgatás egyszerűsítése.

(Értekezlet a városházán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

A mai sok sallanggal, felesleges és szinte kicsinyes intézkedésekkel komplikált közigazgatás egyszerűsítése érdekében a vármegye után a város is megtette a maga javaslatait.

A megyénél népes értekezlet volt tegnap ez ügyben, melyen elhatározták, hogy felterjesztést intéznek a belügyminiszteriumhoz, hogy az *anyakönyvvezető-helyetteseket* ezután ne a miniszter, hanem a főispán nevezze ki. Elfogadták azt a javaslatot is, hogy az anyakönyvvezetők ideiglenes helyettesítésére ne a főispán, hanem a szolgabíró nevezzen ki.

Helyesnek véleményezik továbbá azt is, hogy az egységes *felebbezési határidő* bármily közigazgatási ügyben *nyolcz nap* legyen.

Elhatározták még, hogy javasolni fogják a községi *közmunkák megszüntetését*. A természetbeni szolgálat helyett csekély adó kivetése célszerűbb lenne.

A városnál ma délután 5 órakor tartottak értekezletet a közigazgatás egyszerűsítésére teendő javaslatok megvitatása tárgyában.

A javaslatok előadója Sorbán János főispáni titkár volt, ki a vitatkozások hevében nagy jártassággal és kiváló készséggel adott felvilágosításokat az egyes módosított pontokra vonatkozólag a miniszterium vonatkozó intenczióiról.

Elsőnek a város és a pénzügyigazgatóság érintkezésének egyszerűsítése került tárgyalás alá. Az eddigi gyakorlat helyett, amely szerint ketős iktatással, tisztázásokkal és kiadmányozással járt a tudakozódványok és elintézésék közlése, elfogadták azt a javaslatot, hogy egyszerű kézbesítési könyvvel és a megkeresések hátra vezetendő elintézésekkel végezzék el a mostani felesleges munkát adó megkereséseket.

Az *utadók* kivetésére vonatkozólag javasolják a belügyminiszteriumnak, hogy a jövőben ne a mult, hanem a *folyó évi egyenes állami adó után* vettessék ki.

Institoris Kálmán főjegyző javaslatára elfogadták azt, hogy a város levéltárában az irat csomókban, ha ott kettőnél több akta van, *íromány* jegyzéket vezetnek.

Az előkészítő tanácsülésnek a közgyűléshez intézett javaslatait újból nem iktatják, hanem az a vonatkozó ügy a számával megy a közgyűlés elé.

Kívánatosnak tartja az értekezlet, hogy a telefon minden közigazgatási hatóságnak rendelkezésére álljon.

A most szokásos időszaki jelentések a *zálogházak megvizsgálásáról*, a *raszlet ár-üzletekről* és a *munkáviszonyokról* ezután csak szükség esetén, vagy legalább évenként csak egyszer terjesztessenek fel a miniszteriumhoz.

A rendőri *bírságok*, valamint a kapitányi hivatal által kiállított *iparendedélyek* díjai, valamint a *sírhelymegváltás* díjai ne helyeztessenek *letétbe*, hanem egyenesen a megfelelő alapba utaltassanak. Ilyen módon a számvevői hivatal mentik fel sok ily elkerülhető munka alól.

Végül a közbesítésekre vonatkozólag javasolni fogják a miniszteriumban, hogy a községek, bíróságok és testületek ne a *városet*, hanem a *postát* használják fel a kézbesítésekre. Körülbelül 14.000 darab ügyiratot kézbesített *csak a kapitányi hivatal* idegen hatóságok helyett, a polgármesteri hivatal és az adóügyi osztály ennél is többet. Temérdek pénzbe kerül ez a városnak. S mindez elkerülhető, ha pórtómentesen, tértívevénynyel történhetik a kézbesítés. Megtörtént az is, hogy a megye törvényhatósága egyik központi tisztviselőjének, kit valamelyik Aradmegyei község választott meg törvényhatósági bizottsági tagnak, nem Aradra, hanem megválasztási helyére küldte a gyűlésre szóló meghívót. A község aztán ezt kézbesítés végett Aradvárosnak küldte el, ki aztán kézbesítette az Aradon lakó hivatalnoknak. Ilyen viszonyok mellett bizony nagy szükség van a közigazgatás egyszerűsítésére.

A ma elfogadott javaslatokat a főispán véleményével terjesztik fel a miniszteriumhoz.

Az értekezleten Urbán Iván főispán elnöklése alatt jelen voltak: Sorbán János előadó, Salacz Gyula polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Sarlot Domokos, Perger János dr., Bund Henrik, Varjassy Lajos, Kadas Kálmán, Steinhardt Mór dr., Varjassy Árpád, Krausz József pénzügyigazgató, Embey Gyula pénzügyi titkár, Péterffy Antal, Kilényi János alszámvevő.

Boros Beni-utca.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

A hála, a szeretet, a siron tul is terjedő tisztelet és a valódi érdem iránti elismerés nyilatkozik meg Arad város polgárainak körében abban a két indítványban, melyek egyikét a törvényhatóság számos tagjai, a másikat a a magyar-utca lakóinak egy része nyújtottak be a törvényhatósághoz. Boros Béni nagy érdemeit nálunk Aradon méltatni valóban fölösleges, hisz minden a mi városunk fejlődését, emelkedését, virágzását előidézte, az ő szülővárosa iránti nagy szeretetéből, mint kiapadhatatlan forrásból vette erejét; minden a mi városunk gazdasági és kulturális jólétét előmozdította az ő nevével kapcsolatban állott.

Arad város polgársága régi tradíciójához hű maradt, midőn nagy férfaink emlékét azzal óhajtja megörökíteni, hogy egy utca az ő nevével neveztesse el. — Az ő emlékezetét azonban nemcsak az utca elnevezése örökítse meg; azon lapok, melyek városunk aranylapjai, sűrűn tartalmazzák az ő nevét és az élni fog még a késő ivadékok lelkében is.

Arad város képviselőtestületéhez czimezve az alábbi két indítványt nyújtották ma be Salacz Gyula kir. tan. polgármesterhez:

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Mintegy öt éve annak, hogy elköltözött sorainkból Arad szab. kir. város egyik legnagyobb és legérdemesebb fia: *Boros Beni* országgyűlési képviselő, az aradi és csanádi egyesült vasutak megteremtője és igazgató főmérnöke.

Aradi fiu volt a boldogult nagy férfiú egész pályáján a bölcsőtől a sirig. Itt született, velünk élt és körünkben lehelte ki nemes nagy lelkét. Egész élete a hazafias, becsületes munkának volt szentelve. Mindenütt és mindenkor velünk érzett, velünk örült és velünk busult. Lelkesedéssel küzdött Aradért és nem ismert nagyobb örömet, mint drága szülővárosáért sikra szállni és annak érdekében sikereket kivívni. Ismerte, becsülte és szerette őt minden fia e városnak párttekinet nélkül és levett kalappal állottak meg azok is, kik más politikai nézeten voltak. És *Boros Beni* maga sem ismert nagyobb boldogságot, mint e szeretetet és becsülést ki-

érdemelni és átérezni és azt gazdag nagy szívvel viszonzni. Arad szab. kir. város közönsége büszke lehetett és büszke volt is nagy fiára: *Boros Benire* és viszont *Boros Beni* büszke volt szeretett szülővárosára és annak szeretetére.

A drága halott közismeretes nagy érdemeiről itt nem szólunk, mert szűk is a keret hozzá. Arad város történetírása megfogja azt örökíteni az utókor számára.

Tisztelt Közgyűlés! Minden család, minden nemzet és nemzedék tiszteli halottait és e nemes önzetlen kegyeletben az örök erkölcsnek egy példaadó garanciája lakozik. Arad szab. kir. város közönsége önönmagát fogja megtisztelni, ha halhatatlan nemes fiának *Boros Beni* emlékét tiszteli meg. *Ez okból tisztelettel indítványozzuk, hogy azt az utcát, a melyben Boros Beni született és éveken keresztül élt és működött a „Magyar-utcát” Boros Beni nevével elnevezzék méltóztassék.*

<i>Andrényi Károly</i>	<i>Marschall Lajos dr.</i>
<i>Böhm Adolf</i>	<i>Nemes Zsigmond dr.</i>
<i>Bing Ede</i>	<i>Ottenberg Tiradar</i>
<i>Csécsi Imre</i>	<i>Révész Adolf</i>
<i>Domány József</i>	<i>Rákóczy Zoltán</i>
<i>Edvi-Ilés László</i>	<i>Reicher Ferencz</i>
<i>Fetter Géza</i>	<i>Reinhart Géza</i>
<i>Fényes Dezső</i>	<i>Ring Lajos</i>
<i>Hegedüs László</i>	<i>Reinhart Gyula</i>
<i>Hermann Gyula</i>	<i>Robitsek Agoston</i>
<i>Herzel Bernát</i>	<i>Reinhart Kálmán</i>
<i>Issekutz László dr.</i>	<i>Simay István</i>
<i>Kristyóry János</i>	<i>Szalay Károly</i>
<i>Kneffel Lajos</i>	<i>Steinhardt Mór dr.</i>
<i>Kabdebó János dr.</i>	<i>Szathmáry János</i>
<i>Lusztig Armin</i>	<i>Tedeschi Viktor</i>
<i>Müller Károly</i>	<i>Vas Gusztáv</i>
<i>Mayer Miksa</i>	<i>Valder Gyula</i>
<i>Márk Károly</i>	<i>Vajda István dr.</i>
<i>Maresch Gyula</i>	<i>Weisz Sándor</i>

A másik idítvány, melyet több Magyar-utczai lakos irt alá így hangzik:

Arad szab. kir. város tekintetes törvényhatósági bizottságóak:

„A letűnt század utolsó negyedében óriási léptekkel fejlődött, szeretett városunk történelmében egyéb részben még mai nap is élő kiváló polgártársaink között mondhatni az első helyet foglalta el néhai *Boros Beni* volt főmérnök, az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatója, országgyűlési képviselő, kir. tanácsos a vas-korona-rend lovagja stb. Nevét beláthatatlan hosszú időre megörökítik alkotásai, minők az aradi és csanádi egyesült vasutak, az aradi waggon-gyár stb. stb. Munkássága minden igyekezete egész életén keresztül a városé volt. Minden gondolatát tehetségeinek colossusát a város anyagi, szeilemi és társadalmi jólétének előmozdítására fordította.

Ez az ember, a kiváló polgártárs, városunk szülőte, büszkesége már évek óta nyugszik hálóporában anélkül, hogy emlékét Arad város polgársága megörökíteni igyekezett volna. Pedig minden város, minden terület féltő gondaal igyekszik elhunyt jelesének emlékét megőrizni.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Nem kérünk szobrot, pedig jelesünk azt is megérdemelte.

Utcát Boros Beninek!

És melyik utca volna erre alkalmasabb, mint a mi utcánk, a belvárosi magyar-utca, mely az istenben boldogult életének és áldásos működésének tanuja volt, melyben életének legnagyobb részét töltötte. Azt kérjük tehát, hogy a mi utcánkat a belvárosi magyar-utczát „*Boros Beni utczának*” elnevezzék méltóztassék.

Hazafias üdvözlettel:

magyar-utczai háztulajdonosok és lakosok:

<i>Molitorisz Gusztáv</i>	<i>özv. Brassoványi E.-né</i>
<i>Brassoványi József</i>	<i>Buday Gyula</i>
<i>Kadinczky János</i>	<i>Gressner Károly</i>
<i>Gaál Ferencz</i>	<i>Gruber Imre</i>
<i>Green Jolán</i>	<i>Vojtek Lajos</i>

<i>Herczegh László</i>	<i>Özv. Schwelengreberne</i>
<i>Biró Nándor</i>	<i>Friedmann Lajos</i>
<i>ifj. Vas Gusztáv</i>	<i>Varga Imre</i>
<i>Szezerhovszky László</i>	<i>Petrovszky Károlyné</i>
<i>Preisinger József</i>	<i>Darvas Lajos</i>
<i>Kovács Pál</i>	<i>Niedermayer János</i>
<i>Szebenyi József</i>	<i>Jancsó Lajos</i>
<i>Kocsárd János</i>	<i>Prókay Mihály</i>

E két indítványt bizonyára egyhangulag fogja a törvényhatóság határozata emelni ezáltal is dokumentálva azt, hogy a város kegyeletteljesen őrzi nagyjainak dicső emlékét.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: *Trilby*, színmű. (Páros bérlet.)
Péntek: *Kis mama*, vígjáték. (Páratlan bérlet.)
Szombat: *Kis mama*, vígjáték. (Páros bérlet.)

* **A baba.** A gascognei nemes influenzában fekszik, *Cascaritta* a tüzről pattant korcsmárosné tiszta szimpátiából szintén ebben a kellemetlen bajban szenved és így nem maradt más hátra, mint *Turchányi Olga* és *Parlagi Cornélia*, a társulat híres beugróihoz fordulni, akik mint valami derék mentőegyesületi tagok, a kétségbeesett művezetőnek az első segínyt nyújtani hivatnak. — Így került ma „A baba” előadásra még pedig a mentők kitűnő játékával, kedves énekével. — *Turchányi Olga*, mint *Alésia* és *Parlagi Cornélia*, mint *Lancelot* derekasan kiérdemelték a közönség zajos tapsát és gyakori kihívását. — A színlap szerint az operett egy „képzelt országban” játszik. Csakis így lehet megérteni, hogy ebben a kolostorban barátok, rabbinusok és pópák együtt a legjobb barátságban ájtatoskodnak és hamisan énekelnek.

* **Uj Kisfaludisták.** A Kisfaludi társaság ma megtartott közgyűlésén rendes tagokul megválasztottak *Szana Tamás* és *Pekár Gyula*.

Lángokban álló petroleumtelep.

(Óriási tüzvész Bakuban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 6

Az Apseron félszigeten, a Kaspi tenger partján fekszik az amfiteatrum módjára épült *Balku* városa, szűk utcákkal, nagy bazárokkal, karavánszerájokkal, mecsetekkel, melyek közül hatalmasan emelkednek ki *II. Abbasznak*, az egykori khánnak palotája romjai.

A város kikötője északi részén van a *Ceruij-Gorod* az u. n. fekete város és ebben a petroleum ipar középpontja, mely most végig lángokban áll. Megmérhetlen vagyon és érték esett a tűz martalékául.

Az óriási tüzvészről a következő távirati tudósításunk számol be:

A *Rothschild*-féle petroleum telepen ma óriási tűz ütött ki. 6 millió pud petroleum lett a lángok martaléka. A tűz átsapott a bakui társaság petroleum raktárába, ahol 12 millió pud petroleum van beraktározva. Az egész városrész lángokban áll — 400 munkás ház földig leégett — husz halottat és 50 súlyosan megsebesültet szállítottak eddig el a szerencsétlenség színhelyéről.

Baku városának ez a része tehát teljesen elhamvadt; mintha a bakui örök tüzek, a tüzimádók szent helye mérhetlen arányban megnövekedett volna. Az oltásról szó sem lehet; míg mindaz, ami elérhető, el nem pusztul, míg a láng már martalékot nem talál, addig emberi kéz a pusztító elemmel megküzdeni nem lesz képes.

Most lett csak igazán fekete a fekete város.

Véres képviselőválasztás.

(Négy halott, hat sebesült.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 6.

Marosvásárhely nagy piacának kövezetét embervér festette ma pirosra. És ismét csak a csendőrség puskájából dördültek el a lövések. A levegőt jajkiáltások rezegették meg — haldoklók utolsó hörgése, súlyosan sebesültek tompa jajszava, halálra rémültek ordítása hangzott a piacon akkor, amidőn *Marosvásárhely* második kerületében az országgyűlési képviselő megválasztására legalkotmányosabb jogukat gyakorolták a szavazó polgárok.

Marosvásárhelynek jutott az a szomorú sors, hogy az országgyűlés utolsó szakában vérrel pecsételte meg a régi választási rendszert. A fékevesztett szenvedélyek lerontották a törvény által felállított korlátokat és ime bizonyára ártatlanok fizették meg vérökkel a fékevesztett tömeg excedálását.

A szomorú esetről *Marosvásárhelyről* a következő távirati tudósítást vettük:

Ma volt *Marosvásárhely* mindkét kerületében az országgyűlési képviselőválasztás. Az első kerületben a szabadelvű párt *Geréb Béla* polgármestert, a függetlenségi párt pedig *Szakács Pétert* jelölte. A választás mindkét jelölt érdekében a választók szokatlan nagy részvétele mellett ejtett meg. Mindkét párt kortesei a legnagyobb erőfeszítést fejtették ki, mindazonáltal kisebb torzsalkodásokat leszámítva mindvégig nagyobb rendezavarás nem fordult elő. A választási elnök d. u. 4 órakor hirdette ki a választás eredményét, mely szerint *Geréb Béla* a szabadelvűpárt jelöltje 239 szavazattal vagyis 83 szavazat többséggel országgyűlési képviselőnek megválasztott.

A másik kerületben a választás *Tauszig Hugó* bankigazgató (szabadelvű) és *Bedeóházy János* (függetlenségi) között ejtetett meg. Ebben a kerületben a szenvedély elvakította a tömeget és már a délelőtti órákban mutatkoztak oly tünetek, melyek a csendőrség teljes számában való kivonulását tették szükségessé. Mindkét részről a szó szoros értelmében fanatizáltak jelöltjük érdekében a tömeget, mely a déli órákban a választás kimenetele fölött aggódva, óriási izgatottságban minden lehetőt és lehetetlent elkövetett, hogy a választás sima lefolyását lehetlenné tegye. A megvadult tömeg taktikája abból állott, hogy tettleges inzultusokkal megakadályozza a szavazatok leadását. Szitkozások, ütlegetések hólapdával, sőt kövekkel való megdobálások, ez volt az elkeseredett csöcselék alkotmányos fegyvere.

Az inzultált választók a csendőrök segélyéhez fordultak, kik *Gömöry* csendőrfőhadnagy vezetése alatt a helyszínén rögtön megjelentek. *Gömöry* kiadta a parancsot, hogy a csendőrök szólítsák fel a kellő erélyvel az inzultáló tömeget a szétoszlásra. A csendőrök kellő hatályossággal intették rendre a zavargókat, de a felhívásra gunyakacaj, sérítés volt a válasz, mire a tömeg vérszemet kapott és most már a csendőrök inzultálására került a sor.

A csendőrségre hólapdával dobálózott a tömeg; ezt is békétüréssel fogadta a fegyveres erő, melynek higgadtsága és nyugodtsága még csak fokozta a szenvedélyt.

De mikor a tömeg most már köveket dobott közéjük és a csendőrök közül többen megsebesültek és a tömeg az utolsó felszólításra sem hajolt, ekkor *Gömöry* csendőrfőhadnagy tüzet vezényelt.

A csendőrök a tömeg közé lőttek; hat lövés dördült el, mire irtózatoss jajkiáltás hangzott el

a tömegből. A golyóktól találva három ember rögtön szörnyet halt és kettő életveszélyesen megsebesült.

Egy későbbi távirat szerint négyen haltak meg és hatan sebesültek meg életveszélyesen.

Irtózatcs volt e pillanatban a rémület. A tömeg örült futásnak eredt a város minden része felé — az elkeseredés az egész városban a legmagasabb fokra hágott.

A választáson jelenvolt *Endrey* és *Kubik* országgyűlési képviselők táviratilag jelentették a belügyminiszternek a szomorú esetet, egyzersmind a választás felfüggesztését kérték táviratilag elrendelni.

A választás helyiségeiben ezalatt feltartóztatlanul folyt tovább választási aktus, míg d. u. 5 órakor a választási elnök az eredményt kibirdette, mely szerint *Bedeóházy János függetlenségi párti jelölt 219 szavazattal, vagyis 10 szavazat többséggel országgyűlési képviselőnek megválasztatott.*

A bűnösök megállapítása végett a vizsgálat már a legerélyesebben folyik és mint késő éjjel értesülünk, a felbujtók már ismeretesek.

Ugy hírlik, hogy a képviselőház holnapi ülésén a szomorú eset interpelláció alakjában a Ház elé került.

Gyilkosság Kétegyházán.

(A becsületes 60 éves ember bűnhődése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

Kétegyháza község lakosságát szenzációs esemény tartja izgatottságban. Egy anya fejével agyonvert egy hatvan éves embert, ki leányán erőszakot akart elkövetni.

A Kétegyháza határában levő Gyulai-tanyán él egy *Rácz Ferencz* nevű hatvan éves tanyás, ki időkora daczára szívesen rendezett szerelmi rendez-vous-okat s a vidéken ismert volt Don Juanságáról. Multja különben nem a leghomálytalanabb, amennyiben viselt dolgaiért nem egy izben szívta a börtön levegőjét.

A ő tanyájával szomszédos az özv. *Beleznainé* tanyája is, kinek egy tizenkilencz éves elmebeteg leánya van. Hétfőn délután *Beleznainé* és fia lakodalomba készültek menni Kigyóásra, egy Süli nevű vasuti pályához. Alig indultak ki a tanyából *Beleznaiék*, otthonhagyva a hülye leányt, *Rácz Ferencz* felhasználva a szülők távollétét, átment a tanyára, tudva azt, hogy a leány otthon maradt.

Már jó távol lehettek *Beleznaiék*, mikor egyszer véletlenül visszanezve látták, hogy egy ember bemegy a tanyájukra. Rosszat sejtve mindjárt visszafordultak, s mikor a tanyára érve, a szoba ajtót benyitották, ide le nem írható jelenetnek lettek tanui, a vén *Rácz brutális erőszakot követett el a hülye lányon.*

A szerencsétlen elmebeteg lány sirva, jajgatva panaszkolta el szüleinek *Rácz* cselekedését, egy baltát mutatott elő, amelylyel *Rácz* megfenyegette őtet, ha nem adja meg magát.

A leány fivére erre haragtól felindulva, botjával fejbe ütötte *Ráczot*, ki szótlánul türte a verést, míg ruháját rendbehozta. Ekkor azonban neki ment a fiúnak s azt teljes erőből a földhöz vágta.

Az anya látva *Rácz* garázdálkodását s félve attól, hogy fiát agyonüti, elővette a fejszét, amelylyel *Rácz* a lányt fenyegette s avval fejbe ütötte a verekedő *Ráczot* úgy, hogy ennek agyveleje kilocsant. A szívós öreg ember azonban kendőjét fejére tartva, még kiment a tanyáról az országutra. *Beleznainé* és családja pedig, mint aki rendben elvégezte dolgát, elmentek Kigyóásra a lakodalomba.

Ráczot az uton találta meg egyik szom-

szédja, ki azonnal kocsjára tette és besietett vele Kétegyházára az orvoshoz. Mikor ide értek, az öreg *Rácz* még élt, alig negyedórai kinlódás után azonban meghalt.

Holttestét a kétegyházi temető halottas házába szállították, hol ma boncolta fel a Gyuláról kiküldött törvényszéki orvos. Kétegyházán van a gyulai törvényszéki vizsgálóbíró is, kinek rendeletére az orvosok a leányt is megvizsgálták.

Beleznainé és fia ma jöttek haza Kigyósról s mikor a továbbiakról értesültek, azonnal jelentkeztek a vizsgálóbírónál.

A vizsgálat természetesen folyik s ennek befejeztével a gyulai törvényszék esküdtbíróága fog itélkezni az anya felett, ki leánya becsületéért lett gyilkossá.

HIREK.

— **Február 8.** Arad polgárai az idén is leróják az 1849. február 8-án Aradon végbement utcai harcban elesett hősök emléke iránt érzett kegyeletüket. 1901. évi február hó 8-án délelőtt 10 órakor a róm. kath. templomban gyász ise lesz, melyre Aradváros és Aradmegye összes köz- és magánhivatalok tisztviselőit, az összes iskolák tanárait, tanítóit és tanuló ifjúságot, valamennyi egyesület és társulat tagjait és Aradvárosa összes polgárait tisztelettel meghívja: *A nemzeti ünnepeket rendező-bizottság elnöksége.*

— **Korteskedő főrendek.** A főrendháznak holnapra tervbe vett ülését péntekre, e hónap 8-ára halasztották el és pedig különösen azért, mert az *Anna* királyi hercegnő renuncziációjának ünnepségére Bécsbe utazott a kormány tagjain kívül több magyar belső titkos tanácsos, köztük maga a főrendház elnöke, *Csáky* Albin gróf is. A pénteki ülésen a főrendek új háznagyot választanak eddigi háznagyuk, a betegeskedő *Szapáry* István gróf helyett. Ennek az állásnak a betöltése körül, a főrendek körében szokatlan arányú korteskedés indult meg már napokkal ezelőtt s javában folyt vasárnap a Nemzeti Kaszinó Széchenyi-lakomája alatt és alkalmával is. Három jelöltet emlegetnek a főrendház háznagy állására: *Széchenyi* Imre grótot, *Nyáry* Jenő bárót és *Rudnyánszky* József bárót. Mindenik jelölt körül tekintélyes párt csoportosul, úgy, hogy a választás eredményét ma még egyáltalán nem lehet kiszámítani. Megtörténhetik némelyek szerint valószínű is, hogy az első szavazáskor egyik jelölt sem kapja meg az általános többséget s szűkebb választásra lesz szükség ama két jelölt között, akikre a szavazatok viszonylagos többsége esett.

— **Mária Terézia főhercegnő renuncziációja.** A bécsi Burgban, nagy ünnepélyességgel ment végbe *Anna Mária Terézia* főhercegnő renuncziációja. Az ünnepélyen megjelentek a király, az összes főhercegek, udvari főméltóságok, *Szell* Kálmán, *Hegedüs* Sándor, *Plósz* Sándor és *Széchenyi* Gyula magyar miniszterek. O felségének az egybegyűltekhöz intézett beszéde után, a főhercegnő letette az esküt és aláírta a renuncziációt tartalmazó okiratot.

— **Az új ügyész hivatali esküje.** *Meszlényi* Antal dr., az aradi új királyi ügyész holnap délelőtt teszi le teljes tanács előtt *Ottrubay* Károly törvényszéki elnök kezeibe a hivatalos esküt. A most folyó Krivány-tárgyalást erre az időre felfüggesztik.

— **Az olasz kormány bukása.** Rómából jelentik táviratilag, hogy a kamara mai ülésén a kormányt leszavasták. A szőnye-

gen levő jelentéktelen kérdés daczára *Saracco* miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a történetek után fentartja magának a cselekvés szabadságát. Hír szerint a kormány holnap lemond.

— **Az orléáni herceg kiáltványa.** Brüsszelből távirják, hogy az orléáni herceg ma egy royalista gyűlésen elnökölt s kijelentette, hogy erős hangú kiáltványt fog a francia kolostortörvény ellen kibocsájtani.

— **Ujhelyi Lipót újabb pörújítása.** Megirtuk a napokban, hogy a szegedi ítélőtábla leszállította *Ujhelyi* Lipótnak, a Csillagbörtönben ülő vásárhelyi milliomosnak büntetését két hónappal. Bebizonyítva láttaugyanis, hogy *Ujhelyi*, a Barta Lajosra vonatkozó hamis tanuzásra való rablás büntetésében ártatlan. Szenzációszámba megy most *Ujhelyi* ügyvédjének, dr. *Friedmann* Bernátnak a törvényszékhez intézett kérvénye, melyben újabb pörújítást kér. Hasonló módon akarja bebizonyítani, hogy a négy rendbeli eset között van még egy, amely hasonló a Barta-féléhez s amelyben ugyancsak ártatlan *Ujhelyi*. A szegedi törvényszék még eddig nem határozott az újrafelvételi kérelem ügyében.

— **Umbertó király és az anarkisták.** Az olasz szenatus e hó 2-iki ülésén *Canevavo* egykori miniszter elmondta azt a beszélgetést, a melyet ő 1898-ban egy anti-anarkista értekezleten *Umbertóval*, az elhunyt olasz királlyal folytatott. *Canevavo* akkoriban megakarta győzni a királyt hogy az anarkisták ellen csak a halálbüntetés ismételt behozatalát lehet védekezni. A király erre így válaszolt:

— Onnek igaza van, de én már több merényletet éltem át, s ha ma a halálbüntetés mellett foglalok állást úgy azt hinnék, hogy félek. *En katona vagyok s nem félek a haláltól.* Tegye meg Ön is és a kormány kötelességét ha azonban a halálbüntetést mégis behoznák úgy tudni fogom kötelességem.

— **Ingyen kenyér.** Ma 229 darab kenyeret szeleteltek fel a kenyeres boltban, ami kilenczszázkilenczvenhárom kilogram sulyu kenyérmennyiségnek felel meg. A mai napon az aradi dohnybeváltó hvataltól kaptunk 4 koronát az ingyen kenyér céljaira. A mai adományjal összes kimutatásunk 5048.28 korona.

— **Hadügyminiszteri rendelet — és a jegyzősegédek.** Ki volt mondva, hogy a községi jegyzősegédek nem lehetnek tisztek. Ezt a anomáliát szünteti most meg a hadügyminiszternek legújabb rendelete. Eszerint az olyan segédjegyzők, kiket a község életfogytiglan alkalmaz, lehetnek tisztek és csak azon segédjegyzők nem vehetők fel, illetve nem tarthatók meg a tisztikarban, akiket nem a község, hanem a jegyzők alkalmaznak.

— **Miletics Szvetozár temetése.** Újvidékről telegrafálják: *Miletics* holtteste kilencz órakor érkezett ide vasuton. A pályaudvarban szerb papok ornátusban valamennyi szerb tanintézet és összes egyesületek élén várták. Holttestét *Ilics* dr. vesecei ügyvéd adta át 50 tagu újvidéki polgárbizottságnak. A holttest átvétele után *Szandics* nyugalmazott tanár beszédet mondott, mely után a koporsót nagy részvét mellett a katedrális templomba vitték. Délután kéttőkor beszentelték a holttestet, mely eddig közszemlére volt kitéve. A temetésre Belgrádból is sokan érkeznek.

— **Pénzhamisítók.** A hunyadmegyei csendőrség jó fogást csinált. A mult hét elején történt, hogy *Vaszil* Juon bakonyai lakost, a korcsmából hazamenet, este orozva leütötték. A csendőrség kiderítette, hogy a merényletet *Valovits* György, *Isacu* Juon és *Tincu* Mojszo bakonyai lakosok követték el. Céljukat azonban nem érthették el teljesen, mert *Vaszil* életben maradt és elmondta, hogy azért akarták őt elpusztítani, mert tudomása van arról, hogy a merénylők pénzhamisítással foglalkoznak s atól félték, hogy elárulja őket. A vizsgálat szerint a három merénylő a megtámadott *Vaszil* Juonnal együtt körülbelül 3 hónap óta forintosokat és koronásokat hamisítottak s a

hamisítványokat Krassó-Szörénymegyében és Aradmegyében értékesítették. Az osztozkodásnál azonban összevesztettek, mert állítólag Vaszilt megrövidítették, aki ezért fenyegetésekkel távozott tőlük. Az elfogottak vallomásai alapján még több letartóztatás is várható. A házkutatások alkalmával nagymennyiségű hamisítvány került elő.

— **Egy epileptikus merénylete.** *Triesztből* írják, hogy a közeli *Monfalcone* helyiségben *Furlan* iroda szolgálja nejét mellbe szurta önmagát pedig három helyen megsebezte. Tettét epileptikus rohamban követte el, s most mindketten haldokolnak. *Furlan* mióta magához, tért egyre kérde, hogy ki követte el rajtuk a merényletet, ő maga tettere nem emlékszik.

— **Eljegyzés.** *Glück Mór* aradi lakos *Hermina* leányát eljegyezte *Ernst József*.

— **Tüntetés hölgyek ellen.** Budapestről jelentik: *Hangos* kiabálástól visszhangzottak tegnap az *Alma Mater* falai. Néhány egyetemi polgárnak sehogy sem tetszett, hogy a tudomány csarnokában már hosszabb idő óta harmonikus békesség uralkodik. Ezek gyönyörűséget találnak a botrányokban s *Pikler* tanár előadása előtt zajt csaptak. *Pikler* óráira rendszeren több nőhallgató is szokott járni a filozopter kisaszonyok közül s ez nem tetszett néhány fiatal embernek.

— **Abczug! Le velük!** — kiáltották, mikor az első női hallgató bement a terembe. Füttyültek, kiabáltak, verték a padokat és a kályhát. Még le se csilapodott ez a pokoli zsivaj, mikor egy másik kisasszony, félvén, hogy lekésik az előadástól és zavarja a tanárt, kalappal a fején beszaladt a terembe. Ekkor tört ki csak teljes erővel a tüntetés.

Le a kalappal! Mit keresnek itt! Menjenek haza a mamához! — hangzott egyre-másra mindenfelől s énekelni kezdték a legilletlenebb dalokat. Mikor *Pikler* tanár megjelent a katedrán, még mindig lármáztak. Nagynehezen szóhoz jutott *Pikler* és egy jó félóra hosszúra tartó szép beszédben kioktatta a fiatal urakat a nők iránti tiszteletről. *Pikler* előadását közbeszólások nélkül hallgatták a lármázó egyetemi polgárok.

— **A féltékeny nővér.** Az egész modern lélekanalitikusok fényes témája a féltékeny asszony, aki megtudja ölni indulatában a nővérét is. A téma igazi mintájáról többször megemlékeztünk már. A mult esztendő augusztusában egy *Pétervárott* élő szép spanyol asszony, *Wrangel* bárónő féltékenységből agyonlőtte pár évvel fiatalabb nővérét. Régióta megfigyelte, hogy nővére heves szerelemmel viseltetik a férje iránt, aki viszonzta az ő érzelmeit. Elhatározta, hogy nővérét eltávolítja a házból, de szándéka megtört férje ellenállásán, ami az amugy is szenvedélyes nő féltékenységet és vetélytársa iránt érzett gyűlöletét még inkább fokozta. Mikor a férje üzleti ügyekben egyszer elutazott *Pétervárról*, a báróné revolvert ragadott, nővérét agyonlőtte, azután önként jelentkezett a rendőrségnél. Le is tartóztatták, de ezt az orosz közönség nem vette komolyan, mert Oroszországban a törvény előtt egészen különleges állásuk van az oly fiatal, gazdag asszonyoknak, kik a mellett szépek is. *Wrangel* bárónénak is nagy szerencséje volt. Úgye nem is került tárgyalásra, a vizsgálati fogságot megszüntették s a vizsgálóbíró hazaküldte. Az éles szemű bíró ugyanis kisütötte, hogy a báróné eszét a nagy féltékenység egy pillanatra elvette s így a gyilkosságért nem felelős.

— **Bresci bűntársát nem adják ki.** *Zürichből* írják hogy az ottani szövetségi törvényeszk ma tárgyalta *Jaffei* anarkistának Bresci bűntársának kiadatását. A kiadást az olasz kormány kéri. A svájci szövetségi ügyészség a kiadást indítványozza. Az előadó *Weber* bíró a kiadatás ellen van, hosszabb tárgyalás után azt határozták, hogy *Jaffeit* ez idő szerint nem adják ki. A kiadatást az olasz kormány azonban újabb argumentumokkal kérni fogja s *Jaffei* addig is fogságban marad.

— **Lengyel női liga.** *Lembergől* írják, hogy ott egy lengyel női liga alakult Ausztria-, Porosz és Orosz ország területére. Elnök a gali-

ciai asszony mozgalmak híres vezetője *Wiplo-nak* asszony lett. A szövetség célja a lengyel kulturális mozgalmak emelése, különösen a lengyel népnevelés, továbbá a lengyel nemzeti eszme terjesztése az asszonyok és leányok között. Az alakuló gyűlésen kimondták, hogy az asszonyoknak főkötelességüké teszik a férfiakat a nemzeti eszmék terjesztésére minél jobban serkenteni. Ausztria- Porosz és Oroszország minden nagyobb városában delegátusokat neveznek ki, s ezek a lengyel 15 tagú női bizottság hatásköre alá tartoznak.

— **Nyolcz gyermek három év alatt.** A népszámlálás alkalmával különös esetet fedeztek fel Román-Csiklován (Krassó Szörénym.) Egy parasztasszony ugyanis három év alatt nyolcz gyermeket hozott a világra és a gyermekek mindannyian életben vannak. Két, egymást követő évben hármas és a harmadikba iker-szülése volt.

— **Vége jó, minden jó.** Ritka eset az, mikor hat heti fogház-büntetést jó végnek lehet nevezni. Pedig éppen a *Szikora* Lajos esetében az volna, mert a fogház ajtajából egyenesen esküvőre viszi az utja. Várja már a mátká, szép *Horváth* Aranka, kivel együtt majdnem halálba ment már a heves fiatal legény. Halál helyett hat heti hüvös, — vagy ilyen csikorgó téli időben: hat heti meleg vaczok, — utána esküvő, bizony könnyű választani. *Szikora* Lajos ugyan vak keservében a fekete halált választotta, de szerencsére úgy volt megírva a végzet könyvében, hogy ne egymás golyójától haljon meg a két szerelmes. Úgy történt, hogy a *Szikora* szülei, gazdag balassa-gyarmati gazdák, nem akarták ráadni az áldást a fiuk házassodó szándékára, mert szegényelték *Horváth* Annuskát. A legény elkeseredésében rávette a leányt, hogy haljanak meg együtt. A szegény leány beleegyezett és egy vasárnap éjjelen *Horváthék* kertje alól két lövés dördült el gyors egymásutánban. A háznép, a szomszédság összeszaladt. Ott hevert vérében a két fiatal teremtés. *Szikora* Lajos előbb az *Annuskát* lötte mellbe, aztán önmagát. Jó, hogy a parasztleányek nem tanulnak boncztan és nem tudják, hol a szív, mert esakis így eshetett meg, hogy a közvetlen-közélemből elsütött lövések nem sértettek nemesebb testrészt. Mindkét fiatal kigyógyult sebéből, a szülők is meglágyultak, és az esküvőnek mi sem áll utjában. Csupán az a hat kicsi hét, melyet a balassa-gyarmati törvényszék, igazán csak a forma kedvéért, rótt ki ölé szándékáért *Szikorára*. A budapesti ítéletábla sem volt kegyetlen és *Burg* Lajos láblai bíró előadása alapján ma érvényben hagyta az enyhe ítéletet.

— **Leányrablás.** *Bugyisán* György kerekijómódu gazdaember *Anna* nevű leányát elrabolták. A fiatal szép oláh lánynak vőlegénye volt, egy *Lipován* Constantin nevű kerekilegény kivel a napokban lett volna az esküvője. Ezt azonban megakadályozta a leányrabló *Laza* György, ki *Bugyisán* Annában saját sógornőjét szöktette el. Az apa és a menyasszony nélkül maradt vőlegény most keresteti a leányrabló sógort és természetesen a leányt.

— **Szerencsétlenség fürdés közben.** *Elberfeldről* írják, hogy *Esser Werner* ottani előkelő kereskedő, Columbia és San Salvador konzulja, tegnap Berlinbe utazott s midőn a szállodába megérkezett fürödni akart. A fürdő hideg víz-csapja helyett azonban a forró nyitotta meg s annyira leforrta magát hogy másnapra meghalt.

— **Az első női szigorlatozónő Bécsben.** Tegnap szigorlatozott Bécsben az első női egyetemi hallgató az orvosi tudományokból. Bécsben ugyan még csak a jövő évre lép életbe a női orvosokat illető új tanrend az egyetemen, a miniszteriumban azoknak, kik már eddig tanultak, megengedte a szigorlat letételét. Az első szigorlatozónő *Hönigsberg* Margit volt, ki az anatómiából tett gyakorlati vizsgát kitünő eredménnyel.

— **Az aradi Erzsébet-szobor.** Az aradi Erzsébet-királyné szobor alapja javára megindított újévi gyűjtést most fejezte be a polgármester. Összegyűlt az újévi adományok megváltása fejében a szobor-alap javára összesen 740 korona 16 fillér.

— **Egy levélért tíz évi börtön.** Belgrádból jelentik, hogy *Markovics* Czinczár szerb csendőrezredest, ki a királyi párnak sértő levelet küldött, tíz évi börtönre ítélték.

— **Az aradi waggongyári magyar dalkör** ma este tartotta évi közgyűlését *Vappl* Viktor elnöke alatt. A közgyűlés elhatározta, hogy a kassai országos dalárszerenyen testületileg részt vesz. Az új tisztviselőkar a következőképen alakult meg: Elnök: *Vappl* Viktor, alelnök: *Tumó* Lajos, pénztárnok: *Bécsi* Sándor, jegyzők: *Ostermann* Imre és *Vald* Imre, ellenőrök: *Hajdu* Antal, *Fekete* János, karnagy: *Szilágyi* Gyula, szertárnokok: *Bisz* János, *Tamás* Károly. Választmányi tagok: *Szeneszi* György, *Violányi* János, *Deák* Ferencz, *Blaskovics* János, *Jaklics* Ferencz, *G. Szabó* Antal. Választmányi pötagok: *Ujvárosi* Márton, *Strigán* Tivadar, *Geéhl* Károly.

— **A lynch.** Nem valami épületes statisztikát közöl egy amerikai újság, a *Minneapolis Tribune* az Egyesült-Államokban szokásos népitéletekről. E szerint a mult évben 115 embert lyucheltek meg, a kik között a negerek 107 emberrel figurálnak, míg a többi fehérbőrű volt. A lynch legtöbb áldozatát a déli államokban szedte, az északi államok közül csak háromban: *Indianában*, *Kansasban* és *Coloradoban* fordul elő ilyen törvényen kívül való kivégzés. *Indianában* három negert lyucheltek meg, köztük egy ártatlant; *Coloradoban* két negert ért a népitétel. *Kansasban* pedig két fehért végeztek ki a népharag vőrehajtói. Tízánhat év óta 2583 embert lyucheltek meg az Egyesült-Államokban, a mi az évi átlagot 161-nek mutatja. A mult évben tehát aránylag kevés volt a lynchelés, de több volt, mint a megelőző évben, a mi mutatja, hogy a lynch szörnyűséges szokása még távolról sincs kiveszőben.

— **Szerelem helyett halál.** Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt *Csepelyen*. *Berts* Kálmán csepelyi kereskedő házában állott szolgálatban *Szolát* Erzsé, egy csinos képű fiatal leány, akinek viszonya volt *Tóth* Imre odaváló gazdaember fiával. A legény éjjelenként gyakran ellátogatott a leányhoz, amiről azonban *Berts* Kálmánnak nem volt tudomása. A mult hónapban két izben is történt betörés a községben s e miatt *Berts* az üzlet bezárása után nemcsak az utcaajtót, hanem az udvarra nyíló ajtókat is bezárta. Tegnapelőtt éjjel *Berts* arra ébredt föl, hogy a konyhaajtót valaki fessegeti, óvatosan kinyitotta az ablakot s amint kitekintett, a sötétben egy emberi alakot pillantott meg a konyhaajtó előtt. *Berts* azt hitte, hogy rabiók járnak az udvaron, fogta a revolverét s azzal kilőtt a konyhaajtó előtt álló alakra. A lövés után egy jajkiáltás hallatszott s utána az alak elesett; *Berts* ezután föllármazta a cselédeket s lámpát gyujtva, kimentek az udvarra, hol ifj. *Tóth* Imrét találták véres fejjel. A legény még élt, de eszméletlen állapotban volt s így szállították el szüleihez. A rögtön alkalmazott orvosi segély már nem tudott segíteni a legényen, ki tegnap reggel belehalt a sebeibe. A csendőrség táviratilag jelentette az esetet a vizsgálóbírónak s annak megérkezéig *Bertset* őrizet alatt tartják.

— **Eltűnt fiu.** *Román* György Kossuth-utca 19. szám alatt lakó iparosnak 13 éves fia néhány nap óta eltűnt s azóta nem találják. Az apa jelentést tett az esetről a rendőrségnél, amely most keresi az eltűnt fiut.

— **Holzer Simon** értesíti a n. é. közönséget, hogy női felöltők áruházában (Budapest, IV. Kossuth Lajos u. 9.) f. év február 1-től kezdve szigorúan szabott árakat vezetett be, melyek a legméréskeltebben számítva minden darabon láthatók. Budapest ezen elsőrangú és közkedvelt áruházában tehát túlkövetelés nincs ez még jobban megszilárdítja az iránta tanusított bizalmat.

— **Elopott aranyórák.** *Scheinberger* Lipót Templom-utcai órák üzletéből ma reggel két aranyórát loptak el, mire a káros a lopást észrevette, már nem lehetett megállapítani, hogy ki járt bent a boltban. *Scheinberger* azonnal jelentést tett a rendőrségnél az esetről, kinek ma délután már sikerült az egyik tettetést elfogni.

Ránta Juon mácsai paraszt-ember tarisznyájában találták meg az egyik aranyórát, a másik óra Ránta egy társánál van, ez azonban megugrott a rendőrség kezei közül. Ránta most a rendőrség fogházában ül.

— **Köszönetnyilvánítás.** Eles Géza ur volt szíves az aradi lapokban tett felhívásunk folytán az aradi honvédegyleti pénztár gyarapítására *tíz koronát* adományozni. Az aradi honvédegylet nem mulaszthatja a nemesszívű adakozónak ezuton is a leghalásabb köszönetét kifejezni. Simay István egyt. elnök, May Soma jegyző.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Asztma gyógyítható!** Dr. Schiffmann asztma-pora a legmakacsabb esetekben is azonnali enyhülést és teljes gyógyulást hoz létre, a hoi már semmi más szer sem segített. Kapható minden gyógyszerárban, csomagja Kr. 3.20 és 5.80. A hol készletben nincs, onnan tessék Török J. gyógyszerészhez, Budapest, Király-utca 12 fordulni.

Simay Gyula újabb szélhámosága

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —
Arad, február 6.

A debreczeni királyi törvényszék a múlt hónapban körözés adott ki egy nagystylü gazember elfogatására. Csalás, sikkasztás vádja terheli a körözöttet, a ki nem más, mint a szélhámoságáról Aradon is ismert *Simay Gyula*.

A múlt év december végén, a karácsonyi ünnepeket megelőző nap látogatott el Debreczenbe. Talán ez az egyetlen város az országban, a hol nem ismerik eléggé. Huszártiszti egyenruha volt rajta s büszke daliás léptekkel sétált a városban fel s alá. Nagyváradról jött Debreczenbe, de ott, mert az egész Biharmegyében már jól ismerik gázságai révén, nem csinált büntetőtörvénykönybe ütköző dolgot.

Debreczenben is tisztességesen viselkedett két napig. Harmadnap azonban levetette magáról az egyenruhát, s hozzá látott a pénzszerzéshez. Nem nagy fáradságába került megszálni valakit. Az ottani lapokban hirdetést tett közé, melyben azt hozta a közönség tudomására, hogy egy budapesti czég részére pénztárnoknót keres. Csak házomszáz korona óvadék kell, s a ki akar, könnyen juthat 1600 korona évi fizetéshez.

Egy szegény özvegy asszony, a ki nyugdíjából él, lépre is ment hamarosan. Jelentkezett *Simay* szállodai lakásán s átadta a háromszáz korona óvadékot. Az ügynök ur biztosította a szegény asszonyt, hogy az állás kitünő s megadta neki a végleges utasításokat. Január elsején foglalja el az állást, fizetését előre fogja kapni s ha ugy akarja, haláláig pénztárosnője lehet annak a nagy üzletnek. Az asszony megnyugodva hagyta ot *Simayt*, az pedig újabb üzlet után nézett.

Pár óra mulva nyélbe ütött egy másik gázságot.

Bement több házba s biztosítási ügynöknek adta ki magát. Elváltalt bármilyen biztosítási ügyletet, természetesen ugy, ha a díjat előre fizették le. Így is becsapott vagy négy-öt embert.

Szélhámoskodásával össze szedett pár száz forintot. Mikor megtölte pénztárcáját, felült a vonatra s elutazott. A becsapott emberek egy darabig törelmesen váraakoztak, mikor azonban az ügynök ur egyáltalán nem mutatkozott s a pénztárosnő a *Simay* által jelzett üzletet az egész fővárosban nem találta meg, csalás és sikkasztás miatt feljelentést tettek ellene.

A debreczeni rendőrség nyomozta *Simayt* az egész városban, de már akkor hült helye

volt. Így adta ki ellene a debreczeni törvényszék a körözést, melynek ha eredménye lesz, *Simay* urat csalás és sikkasztás miatt fogják elítélni.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Meghívó.** AZ „Aradi kereskedelmi testület“ f. évi február hó 7-én d. u. 5 órakor a kereskedelmi-akadémia tanácstermében választmányi gyűlést tart. Tárty: Az 1881. XVIII. törvényczik (a csődeljárásról) módosítása.

SPORT.

+ **Az Aradi Kerékpár Club** évi közgyűlését f. hó 13-án tartja meg, melyre a club tagjai azon kérelemmel hivatnak meg, hogy a közgyűlés *tekintet nélkül* a megjelent tagok számára, feltétlenül megtartatik. Az elnökség.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Az első esküdtszéki tárgyalás.** Az esküdtszék ez idei új ciklusa e hóban veszi kezdetét. Az első ügy, mely felett az esküdték f. hó 18-án ülkezni fognak, *Borbély Anna* bűnügye, ki a gyilkosság szörnyü vádjával lép bírál elé. Megélenk emlékezetben áll ez ügy, melyet annak idején a „Sárosy-utcai gyilkosság“ czime alatt bőven ismertettünk. *Borbély Anna* a legkegyetlenebb módon ültötte agyon szeretőjének anyját és hulláját egy utazó ládába belészorítva, éjnek idején az élővízesatornába dobta. *Borbély Annát Radó Károly* doktor védi, a vádat *Meszlényi Antal* dr. kir. ügyész képviseli.

Az Aradi Közlöny nyomdájában néhány jó erkölcsü tanuló felvétetik.

NAPIREND.

Február 7. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Romuald. — Protestáns naptár: Romuald. — Görög-keleti naptár (Január 25.): N.-Gergely. — A nap kél 7 óra 3 perczkor. nyugszik 4 óra 53 perczkor. — A hold kél 9 óra 19 perczkor, nyugszik 8 óra 9 perczkor.

Időjárás. Légnymomás reggel 7 órakor 753.6 milliméter, délután 2 órakor 755.6 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 6.5 délután 2 órakor C° + 11.0. Szél iránya és ereje reggel 7 órakor D. 5. délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor felderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 4 mm.

Időjósítás. A központi meteorológiai intézetnek Arad ra küldött táviratát szerint a mai naptól a következő időjárás várható: Hőstülyedés, jelentékeny csapadék nélkül. Szabadságharozói emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéva, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Erekiyemuseum helyisége melletti üsterem.

Február 7. Az almás-kamarási takaré- és önszegélyző-egyesület mint szövötkezet közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Február 9. Az aradi mérnök- és építész-egylet fölolvadó-estélye délután 6 órakor (Központi szálló.)

Február 10. Az aradi Széchenyi-gőzmalom részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A kisjenői takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A battonyai önszegélyző-egyesület mint szövötkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 11. Körállatorvosválasztás Szemlakon. — Az aradvármegyei gazdasági-egyesület igazgató-választmányi ülése délelőtt 10 órakor.

Február 13. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.) — Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Február 16. Az aradi mérnök- és építész-egylet fölolvadó-estélye délután 6 órakor (Központi szálló.)

Február 17. Az aradi polgári önszegélyző-egylet mint szövötkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi hivatalosok betegsegélyző- és temetkezési-egyletének közgyűlése délután 3 órakor (Városház.) — Thomson Caesar hegedűművész hangversknye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradvármegyei takarékpénztár közgyűlése délelőtt 9¹/₂ órakor. — Az aradi ipar- és népbank közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az aradi iparosok első betegse-

gélyző- és temetkezési-egyletének közgyűlése délelőtt 9 órakor (Magyar-utca 4.)

Február 20. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

Február 23. Az aradi mérnök- és építész-egylet fölolvadó-estélye délután 6 órakor (Központi szálló.)

Február 24. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az aradi önálló férfi és női szabóiparosok szakcsoportjának közgyűlése délután 4 órakor (Ipartestület.)

Február 26. Körorvosválasztás Berzován.
Márczius 2. Körjegyzőválasztás Kujeden.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 6.

Délitözsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv gyöngye. Bányadt irányzat mellett néhány ezer métermázsa került forgalomba, gyöngén tartott árákon. Egyéb gabonaművek forgalom nélkül. Malmok tartózkodóak. Időjárás borús.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. áprilásra	7.42—7.43
Buza októberre	7.56—7.57
Rozs 1901. áprilásra	7.31—7.32
Rozs októberre	6.53—6.54
Zab 1901. áprilásra	6.12—6.13
Tengeri 1901. májusra	5.09—5.10
Repcze augusztusra	12.60—12.70

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. áprilásra	7.43—7.44
Buza októberre	7.61—7.62
Rozs 1901. áprilásra	7.31—7.32
Rozs októberre	6.52—6.53
Zab 1901. áprilásra	6.13—6.15
Tengeri 1901. májusra	5.09—5.10
Repcze augusztusra	12.50—12.60

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	868.—
Magyar hitelrészvény	660.50
Leszámitóbank részvény	419.—
Rima-Murányi vasmű részvény	460.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	666.—
Közuti vasut	578.50
Városi villamos vasut részvény	281.—

Buzaárak Amerikában.

(A Magyar Távirati Iroda kábeljelentése.)

— Február 6. —

	New-York:	5-én cent.	6-án cent.
Buza (per loco)	79 ³ / ₈	79 ³ / ₈	80 ¹ / ₂
januárra	—	—	—
februárra	78 ⁷ / ₈	79	79
márcziusra	79 ¹ / ₂	79 ¹ / ₂	79 ¹ / ₂
májusra	79 ³ / ₈	79 ³ / ₈	79 ³ / ₈
Tengeri januárra	—	—	—
márcziusra	44 ³ / ₄	44 ³ / ₈	44 ³ / ₈
májusra	44 ¹ / ₄	44 ¹ / ₄	43 ⁵ / ₈
	Chicago:		
Buza januárra	72 ⁵ / ₈	72 ⁵ / ₈	72 ⁵ / ₈
márcziusra	74 ³ / ₈	74 ³ / ₈	74 ³ / ₈
Tengeri januárra	37 ¹ / ₂	37 ¹ / ₂	36 ³ / ₄

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.48
	Erdély felé:
	Személyvonat reggel 6.35
	Gyorsvonat délután 12.11
	Soborsinig délután 2.04
	Személyvonat d. u. 4.30
	Radnág este 6.35
	Gyorsvonat este —
	Temesvár felé:
	Személyvonat reggel 6.20
	Személyvonat d. e. 11.56
	Vegyesvonat délután 5.—
	Szeged felé:
	Vegyesvonat reggel 6.45
	Személyvonat d. u. 4.25
	Brád felé:
	Személyvonat reggel 6.25
	Vegyesvonat d. u. 12.06
	Borosbeszig szv. du. 5.20
	Erdély felől:
	Soborsinról reggel 6.59
	Személyvonat d. e. 10.50
	Radnáról délután 2.36
	Gyorsvonat délután 4.06
	Személyvonat este 8.57
	Gyorsvonat délelőtt 8.23
	Temesvár felől:
	Vegyesvonat d. e. 10.43
	Személyvonat d. u. 3.44
	Személyvonat éjjel 10.55
	Szeged felől:
	Személyvonat reggel 8.53
	Vegyesvonat este 6.50
	Brád felől:
	Borosbeszről szv. r. 8.03
	Vegyesvonat d. e. 11.—
	Személyvonat este 7.—

REGENY-CsARNOK.

A szürke asszony.

— Regény. —

Írta: **Sudermann Hermann.**

Fordította: **Hellerné-Oláh Margit.** [42]

(Folytatás.)

A fehér pusztán némán feküdt előtte.

Mélyen a hó alatt pihentek a virágok és a fenyőbokrok helyén vakand-turásnak tetsző hóhalmok emelkedtek. Még a fűzfák dereka is fehér lepelbe volt burkolva, de csakis azon az oldalon, merről a szél fujt.

Pali nehezen haladt előre a hóval fedett pusztán, minden lépésnél bokáig süpedt a hóba. Néha-néha károgó varju-csapat szállt el feje fölött, nehezen küzdve a zivatarral. Utnak, kerítésnek nyoma se volt. — — — Csak a három magányos fenyő emelkedett rémesen ki a fehér szőnyegből, az egyetlen jel, mely Palinak irányt adott.

Az arany sáv, mely pár percre föllobbant a látóhatár szélén, kialudt, a sötétség mind mélyebb lett s midőn Pali a temető sánczához ért, mely előtte kísértetiesen emelkedett, egész beesteledett, de a folyton hulló hópolyhek némi bizonytalan világosságot vetettek, melynél mégis remélhette, hogy rá fog akadni anyja sírjára. A kapu hóba volt temetve, sehol sem talált rajta nyílást. Így hát a kerítésen tapogatózott, itt-ott egy tövises galy nyújtotta ki fekete karját fehér lepléből s addig tapogatózott a hóban, míg végre résre akadt, melyen bejuthatott a temetőbe.

Tompa morajjal zúgtak a fenyőfák, Palit köszöntve s egy varju ijedten szökött fel a hóból s nyugtalanul repdesett a fák körül, mint egy elkárhozott lélek, ki nem talál nyugodalmat.

Pali a hóba merült térséget meglátva, megijedt, mert semmi jelre sem akadt, melyről felismerhette volna anyja sírját. Kereszt még nem volt a siron, mert még nem volt rá pénze, a hant pedig mélyen feküdt a mindent befedő hótakaró alatt. Kinzó fájdalom gyötré szívé, mert úgy érezte magát, mintha most már mindent, mit e világon bírt, elvesztett volna.

S reszkető kézzel kezdte a havat kotorni egyik halomtól a másikig, hosszú sorban; itt-ott kilátszott egy-egy sirdomb teteje, egy-egy kereszt vagy sírkő csúcsa.

— Itt ez nyugszik, itt meg ez, — majdnem minden dombrol tudta, ki pihen alatt.

Végre keze egy tört virágcserepre akadt. Pali óvatosan körültapogatta, hátha ez az a cserép, melyet Grete ősz elején kihozott, hogy ősi rózsát ültessen bele; — igen, az volt. Még benne voltak a hervadt virágszálak. S mellette összefagyva mint egy vasgyűrű ott feküdt a hangavirág-koszoru is, mint a hogy ő maga oda igazította, midőn utolszor volt itt.

A hóhalmot, mely szíve legdrágább kincsét takarta, oly békésen és fehéren maga előtt látva, Pali térdre esett s beletemette égő arcát a lágy, hideg hópihébe.

— Mindennek én vagyok az oka, anyám — így vádolta magát — én, miért nem vigyáztam reájok . . . el hagytam őket tántorodni. Ne itéld el őket anyám, nem tudták, mit cselekszenek. — És most esedezem anyám, tudasd velem mit, tegyek! — Csak egyetlenegy jelt küldj fel a sírdomból — lásd, itt térdelek, s nem tudom mitévő legyek!

S most eszébe jutott, hogy talán nincs is joga e sirra borulni, mintha nővérei szégyene őt is beszenyezne. Gyávának, önzőnek, hanyagnak szidalmazta magát, hogy oly soká várt, anélkül, hogy egy végső kísérletet tett volna.

— Megteszem anyám, még az éjjel! — kiáltá felugorva. Rajtam ne muljék, büszkeségem utolsó maradékát is feláldozom, hogy csak megmenthessem hugaimat! — Kezeit égre emelve tette e fogadást s aztán kirohant a pusztába.

Majdnem három óráig kószált keresztül-kasul a pusztán. Nyolcz óra lehetett, midőn fáradtan s dermedt tagokkal megállt a lotheimi kapu előtt.

— Ma ugyan el nem szalasztom őket, — mondá s ismét zárt kapura találva, hason csuszott át a kerítés alatt, — mint ahogy a kutyáktól látta.

A ház ablakai ki voltak világítva, de a lebecsátott függönyön át, nem láthatott be, csakis egyes szakadozott énekhang és nevetés hallatszott ki.

A ház ajtaja nyitva volt. A sötét tornácson Pali egy percig megállt, hogy csillapítsa szíve dobogását, aztán elszántan kopogott.

— Szabad! — hallatszott Ulrich hangja.

(Folytatása következik.)

Egyes könyveket

és egész

könyvtárakat folyóiratokat

magyar és német nyelven, bármily évfolyamot,

elad és vesz

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedése és antiquariuma

Aradon, a Templom- és Kazinczy-utcák sarkán.

Ajánljuk a mindkét nembeli ifjuságnak
ifjusági kölcsönkönyvtárunkat

Előfizetési díj havonta 25 kr.

IDEGENEK ARADON.

— Február 6. —

Fehér Kereszt szálloda. Beinstraker Adolf utazó Bécs. — Veseblí Gusztáv kereskedő Budapest. — Deusch Mór kereskedő Temesvár. — Szigeti Izidor utazó Bécs. — Stámf Gusztáv utazó Bécs. — Kemper Miklós utazó Bécs. — Sondoly Gusztáv utazó Budapest. — Weisz Alfréd utazó Budapest. — Hlatky Endre ügyvéd Nagyvárad.

Vass Szálloda. Hecht Eimánuel utazó Bécs. — Gurbán Konstantin esperes Borosjenő. — Arvai József utazó Budapest. — Ditrichstein Mór utazó Ujvidék. — Steiner József segédjegyző Borossebes. — Seidl Artur utazó *oroszsorság. — Feier József utazó Bécs. — Károly *anchner utazó Páris Oesterreicher Mór utazó Budapest. — Schönauer Ferencz utazó Bécs. — Munk Lajos utazó Budapest. — Steiner Samu kereskedő Borossebes. — Lukács N. utazó Budapest. — Kohn Mór utazó Budapest. — Horváth János utazó Bécs. — Goldstein Henrik utazó Bécs. — Hoff József utazó Budapest. — Cokics Henrik utazó Bécs.

Nádor szálloda. Mágháriu Anrenik gör. kel. lelkész Ohába Torgác. — Fischer Mihály pinczérügynök Szeged. — Ördög István és neje disznókereskedő Pécska. — Láng Péter főbíró Battonya. — Males György gör. kel. lelkész Dorgenes. — Dámskin György g. k. I. Padurán. — Avram György g. k. I. Kutina. — Kagitán János g. k. I. Kladova. — Zerna Mihály g. k. I. R.-Szinka. — Moysin Károly jegyző Dézna. — Lázár István gazdatiszt Borossebes. Fenyvesi Dávid kereskedő Budapest. — Háj Miklós birtokos Világos. — Kövér Ede birtokos Battonya. — Novakovics János gör. kel. szerb. esperes Temesvár. — Pollák Ferencz kereskedő Szemlak.

Városi színház.

Bérlet 126. sz.

Páros.

Csütörtökön, 1901. évi február hó 7-én:

Trilby.

Színmű 4 felvonásban. Paul M. Pettertől. Fordította: Fáy.

SZEMÉLYEK:

Trilby Turchányi O.	Svengali Palágyi L.
Taffy László Gy.	Gesko Rubos A.
Sandy Szadai F.	Winardné Tolnainé.
Bill Nemes S.	Bagot Bács Károly.
Zou-Zou Hegyessi Gy.	Mrs Bagot Kalocsa R.
Lafarce Boda F.	Szinigazgató Czákó V.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

Az „Arad és Vidéke“ tegnapi számában a Wechsler kontra Fischer-féle ugynevezett „nagy-per“-nek kuriai elintézéséről hozott közleményben olyan látszattal van feltüntetve az ügy állása, mintha az alperesre nézve kedvező másod- és harmadfoku ítéleteknek az alperesi felebbezés adott volna alapot.

Tudom, hogy a hírlapirodalomnak egyes felületességeket meg kell bocsátanunk, mert a napi események forgatagában akta-szerű pontosságot követelni nem lehet, de azzal még a rapid munkájú zsurnalisztika is tartozik, hogy ha már peres ügyekről referálni akar, mielőtt az ügyiratokba betekintett, szorítkozzék a szigorú tényelődásra.

Az említett per ugynevezett „rendes per“ volt, melyben a felsőbb bíróságoknak nemcsak nem szabad, de nem is lehet figyelembe venniök egyéb anyagot, mint azt, amely a periratokban nyújtott, — ezen pernek ítélkezési anyagát pedig alperesnő képviselőjében én gyűjtöttem össze, én dolgoztam fel és így alperes a felsőbb bíróságoknál csakis azon alapon lehetett pernyertes, amelyet én fektettem le.

Mindezek állanak annál is inkább, mert a harmadfokon megerősített táblai ítélet egészben és teljesen azon védelmi tételeket fogadta el, melyeket az én munkálataim szolgáltatottak.

Hogy az én munkám gyümölcsét más élvezi, sőt a dicsőség mennyei italát ujságban szürcsölheti, ahhoz én semmiféle megjegyzést nem fűzök; de meg nem érdemelném azt, hogy becsületes munkáért diminutiót szenvedjek.

Dr. Fényes Kálmán,

3636

ügyvéd.

Furfang becsületbeli-ügyben,

válasz dr. Pop C. Istvánnak.

Feldühödött dr. Pop C. István azon, hogyan mert Vessa György ur és fivérének Lázár Gábor lelkész román létükre tanuskodni a kir. törvénytől elöl egy zsidó igaza mellett, mikor ő az ellenfél ügyvéde. Ezen megbotrányozásának nem is késett a „Vass“ kávéházban hangos kifakadásokban — szokása szerint — kifejezést adni. Testvérem, Lázár Gábor lelkész nem hagyta magát terrorizáltatni és végül inzultusokban részesült a lelkész a művelt dr. Pop ur részéről. Ekkor én is közbeléptem kötelességszerűleg lelkész testvérem védelmére, hisz nőt és Isten szolgáját inzultussal szemben megvédeni mindenkinek kötelessége, annál inkább tehát a testvérem.

Inzultált lelkész testvérem ügyét magáévá tette fia, Lázár Kornél önkéntes, mert hisz azt a szopós gyerek is tudja, hogy pap nem párbajozhatik. Hogy miként öltöztetett dr. Pop C. István ur a kihívás folytán, a legkésebben elmondja az alábbi jegyzőkönyv.

Jegyzőkönyv

felvéve Aradon Dr. Popeszkú Tivadar ügyvéd irodahelyiségében 1901. február 2-án a Lazaru Kornél cs. és kir. 33. gy. ezredbeli egy éves önkéntes ur és Pop C. István ügyvéd ur közötti becsületbeli ügyben.

Jelenlevők az alulírottak:

Lazaru Kornél ur megbízottai: Simonca Jenő 33. gy. ezredbeli egyéves önkéntes és Pintia Aurél ügyvédjelölt 1901. évi február 1-én Dr. Pop István urnál lovagias elégtételt kértek a „haszontalan, aljas és jellemtelen“ sértő szavakért, melyeket felük atyja, Lazaru Gábor székudvari lelkésszel szemben 1901. évi január 31-én d. u. 2 órakor a „Vass“-kávéházban használt.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerk.

Dr. Pop C. István megbizottai: Dr. Popescu Tivadar aradi ügyvéd és Fazecas Lajos aradi ügyvédjelölt előleges megállapodás alapján február 1-én d. u. 6 órakor találkoznak Dr. Popescu Tivadar irodájában Lazaru Kornél ur megbizottaival.

A megbizottak közmegegyezéssel az ügy tárgyalását február 2-ának d. e. 11¹/₂ órájára halasztják el.

Az újabb határidőben való találkozáson mindkét fél megbizottai megjelenven, Lazaru Kornél ur megbizottai ragaszkodnak a lovagias elégtételadás iránti kérésükhöz.

Dr. Pop C. István ur megbizottai mielőtt a kihívás felett határozottan nyilatkoznának, kéri, hogy megállapíttassék az ügy időszerinti lefolyása, azaz a fentebb érintett sértő szavak előzményei.

Lazaru Kornél ur megbizottai kijelentik, hogy ők nem kötik magukat az előzményekhez és történeti lefolyáshoz, hanem egyszerűen elégtételt kérnek a fentjelzett sértő szavakért, melyekkel a kihívó édes atyja illetve lett, ki lelkesz lévén, a kihívó atyjának társadalmi állása miatt, az ügyet sajátjául tekinti.

Dr. Pop C. István megbizottai a felüktől nyert információ alapján az ügy lefolyását a következőképen adják elő: „Dr. Pop C. István a fentebb megjelölt időben egy asztalnál más urakkal társalgott, ekkor Lazaru Gábor ur, mielőtt egymással bármiféle szót váltottak volna, dr. Pop C. István urhoz intézve szavait azt mondta: „tudom én ki ön, hiába beszél a megyei közgyűlésen a román nemzetről, mert ön a románokat nem védi; önnek nem a tisztesség kell, hanem a pénz!” — Erre dr. Pop C. István azt mondta: „Lelekész ur, ne inzultáljon, e helyen és módon nem érzem magamat kötelezettnek, hogy önnek feleljek!” — Lazaru Gábor ur az inzultust folytatva azt mondta: „Tudok én sokat önökről, azokkal majd nyakát szegem.” — Dr. Pop C. István azt mondta: „Felhívom, hogy mondja meg, mi compromittálót tud rólam!” S mert háromszori felhívásra nem kapott választ, azt mondta: „Ha sérteget és nyilvánosan gyanusít a nélkül, hogy megmondaná mi compromittálót követtem el, — ön egy haszontalan, aljas és jellemtelen ember.” Ezek után dr. Pop C. István eltávozott.

Dr. Pop C. István ur megbizottai felteszik Lazaru Kornél ur megbizottainak a kérdést, hogy az itt előadott tényállást ismerik-e és hogy elfogadják-e azt ők is?

Lazaru Kornél ur megbizottai újból ismétlik, hogy nem kötik magukat az ügy történeti előadásához és kijelentik, hogy nincs tudomásuk arról miszerint az eset ép így folyt volna le a mint fentebb előadva van, de megengedve, hogy ép így történt volna is, azaz hogy Lazaru Gábor ur sértette volna Pop C. István urat: ezen sértésekért felajánlják az elégtételt, más részről azonban azon sértések miatt, melyekkel a kihívónak édes atyja illetve lett, kategorikusan követelnek lovagias elégtételt.

Dr. Pop C. István ur megbizottai nyert információjuk alapján constatálják, hogy az eset historicuma a fenti.

Lazaru Kornél ur megbizottai kijelentik egyszersmindkorra, hogy eltekintve a historicumtól és előzményektől, határozott választ kérnek: ad-e a kihívott fél lovagias elégtételt vag. sem?

Pop C. István ur megbizottai azon körülményre való tekintettel, hogy Lazaru Kornél ur csak helyébe lépett Lazaru Gábor lelkész urnak, a ki magát sértettül adja ki és a ki nincs akadályozva betegség által, hogy személyesen vegyen elégtételt; továbbá tekintettel arra, hogy Pop C. István ur korra közelebb áll Lazaru Gábor lelkész urhoz, mint fiához Lazaru Kornélhoz és hogy Lazaru Gábor ur a 60-ik életévét még be nem töltötte; tekintettel arra, hogy a fennebb előadott történeti tényállás szerint a fenforgó sértést maga Lazaru Gábor ur provokálta:

tekintettel arra, hogy a jelen esetben nem Lazaru Gábor ur, hanem ép dr. Pop C. István ur a sértett fél és hogy épen ezért dr. Pop C. István ur egyrészt kérte is Lazaru Gábor urral szemben rehabilitációját az egyetlen uton, a melyet vele szemben igénybe vehet, vagyis a polgári bíróság útján, másrészt pedig Lazaru György ügyvéd urtól, ki ugyanakkor sértette meg őt, a mikor Lazaru Gábor lelkész ur,

lovagias elégtételt kért: — Lazaru Kornél ur lovagias kihívását felük nevében elutasítják és kijelentik, hogy Pop C. István ur Lazaru Kornél urnak elégtételt nem ad.

Lazaru Kornél megbizottai a fenti nyilatkozatot a kért lovagias elégtétel megtagadásául tekintik s ezzel az ügyet felükre nézve lovagias uton befejezettnek jelentik ki.

Dr. Pop C. István ur megbizottai ragaszkodva az előterjesztett indokokhoz, felükre nézve az ügyet lovagias uton elintéztnek jelentik ki.

Ezzel a jegyzőkönyv berekesztetett és aláíratott.

K. m. f.

Dr. Popescu Tivadar
Fazecas L.

mint dr. Pop C. István
megbizottai.

Simonca Jenő

e. é. önk. a 33. gy. ezr.

Pintia Aurél

ügyvédjelölt

mint Lazaru Kornél ur
megbizottai.

Engem meg dr. Pop C. István ur „hívott ki”, de hogy nem komolyan kívánt összeverekedni, kitűnik abból, hogy bár nem tagadtam meg az elégtételt, mégis elhagyta magával hitetni, hogy megtagadtam. Szóljon e tekintetben megbizottaim alábbi levele.

Tekintetes Lazaru György ügyvéd urnak

Aradon.

Tisztelt barátunk!

Szives voltál minket a közted és dr. Pop C. István ur között felmerült becsületbeli ügyben képviselateddel megbizni.

Tegnap esti 6 órakor a kijelölt helyen találkoztunk, tárgyalunk a kihívó fél, dr. Pop ur megbizottaival, dr. Tamásdán Livius és dr. Rozvány István urakkal.

Dr. Pop ur meghatalmazottai előadván az eset előzményeit, előrebocsátották azon inczidens leírását, mely folyó évi január 31-én dr. Pop ur és fivéré, Lazaru Gábor lelkész között felmerült. Ezen leírás és Tőled kapott információink megegyező volta alapján megállapítottuk, hogy te a dr. Pop ur és Lazaru lelkész ur között megindult vehemens vitában egyetlen szóval sem vettél részt mindaddig, míg a vita végén dr. Pop ur testvéredet a lelkészt „haszontalan, aljas és becstelen” szavakkal nem illette. Te csak ezután léptél közbe és háritottad ugyanazon sértő szavakat dr. Pop C. István urra.

Ezen sértésért követelnek lovagias elégtételt.

Mi az előadott tényállás alapján szives felvilágosítást kértünk dr. Pop ur megbizottaitól a tekintetben: igaz-e, hogy az előzőleg sértett Lazaru Gábor lelkésznek fia, Lazaru Kornél csász. és kir. 33. gyalogezredbeli önkéntes, atyja ügyét magáévá tévén, annak megsértéseért dr. Pop urtól lovagias elégtételt kért?

Indokoltuk ezen felvilágosítás megadásának szükségességét azzal, hogy te, maguknak a kihívó fél megbizottainak előadása szerint is csak testvérednek, a lelkésznek dr. Pop részéről történt inzultálása után és szerintünk csak annak folytán használtad ugyanazon sértő szavakat dr. Pop urral szemben, miért is fellépésed tagadhatatlanul a lelkész testvéredet ejtett sérelem megtorlásának jellegével bír. Már pedig a mikor az előző és a megtorló sértés ügye egymástól elválasztatik s ha az előzőleg sértett lelkész fia, atyja ügyét magáévá téve dr. Pop urtól elégtételt kért a jelen esetben el is volna különítve a sértés és a viszonzott sértés ügye: nekünk kötelességünk ezt megtudni, hogy ekkép a szerint, a mint dr. Pop ur az előzőleg elkövetett sértésért egyáltalában ad-e elégtételt és minőt, mi is tájékoztathassuk magunkat a dr. Pop ur részéről a megtorló sértés miatt kért elégtételadás mikéntje tekintetében.

Dr. Pop C. István ur megbizottai vonakodtak nekünk a kívánt felvilágosítást megadni és azzal érveltek, hogy még az esetben is, ha Lazaru Kornél ur lovagias elégtételt kért volna az atyján, a lelkészen előzőleg elkövetett sértésért s ha dr. Pop ur Lazaru Kornél urnak a kért elégtételt meg is tagadná: mindez nem praepjudicálhat a megbizójuk és közted felmerült lovagias ügy mikénti elintézésének. Hiába hivatkoztunk mi arra, hogy a lovagias ügyek időrend szerint intézendők el, mert a ki egy előbbi sértésért jogosulatlanul megtagadná az

elégtételt az egy későbbi sértésért már maga sem követelhet lovagias elégtételt s hiába jelentettük ki, hogy mi a kért felvilágosítás megadása esetén a kívánt lovagias elégtételt felajánlani készek vagyunk: dr. Pop ur meghatalmazottai kijelentették, hogy a kívánt felvilágosítás megadásához való ragaszkodásunkat a kért lovagias elégtétel megtagadásául tekintik és az ügyet felükre nézve befejezettnek jelentik ki.

Ily nyilatkozat után minden további collegialis tárgyalás lehetetlenné válván, mi annak újbóli hangsúlyozása mellett, hogy mi a kért lovagias elégtételt meg nem tagadtuk, kénytelenek voltunk tetszésükre bizni, hogy kívának-e tovább tárgyalni, vagy sem. Ugyancsak ezen okból indokolatlanul találtuk a dr. Pop ur megbizottai részéről utólag tett azon indítványt, hogy választott bíróság döntsön a fölött, vajjon ők a lovagias elégtételt jogosan tekintik megtagadottnak vagy sem.

Mint hogy ekkép a tárgyalás még a dolog érdemébe való bocsátkozás előtt megszakadt, feleslegesnek tartottuk közös jegyzőkönyv felvételét, fenhagyván, hogy mindenik fél megbizottai külön-külön számoljanak be eljárásukról.

Ezek után a jelen becsületbeli ügyet a magunk részéről reád nézve lovagias uton befejezettnek jelentjük ki.

Fogadd baráti tiszteletünk kifejezését.

Aradon, 1901. évi február hó 2-án.

Dr. Suciú János.

Dr. Ratiú János.

Fene izzadmányos hangulatban lehetett dr. Pop C. István, amikor mentő szalmaszálul egy tíz év előtt köztem és dr. Suciú János ügyvéd ur között fennforgott affairrel huzakodik elő. Fogásnak megjárna, hogy dr. Suciú játsza ki ellenem, csak hogy ime jön a hideg zuhany:

Kedves barátom!

1891-ben affair támadt köztünk, melynek fejleményeképe te nekem egy bűnügy kimeneteléig a lovagias elégtételt megtagadtad, én pedig téged ez okból hirtapilag inzultáltalak volt.

Akkoriban annak, hogy nekem az elégtételt megtagadtad, nagyobb helyeslője dr. Pop C. István urnál nem volt. Sőt mi több, ő volt a vádló ügyvéd abban a bűnügyben ellenem, mely az ő véleménye szerint hivatva volt utólag igazolni, miszerint te jogosan tagadtad meg az elégtételt, mert én nem vagyok lovagias elégtétel kérésre képes egyén, bár tartalékos tiszt létemre ügyeimet a katonai becsületbíróság ítélete alá bocsátottam és az eljárásomat mindenben correctnek mondta ki.

Bevártam az évekig huzódott bűnügy lefolyását, melynek folyamán nem egyszer tünnöm kellett dr. Pop C. Istvánnak a védői immunitás védpajzsa alól ellenem intézett agyarkodásait.

A mikor mind a három birói forum egyező ítélete fényes rehabilitációmot mondta ki e téren is, te és a többiek is, kik ellenem voltatok, de sőt maga dr. Pop C. István is, elismertétek correct ember voltomat, lovagiasan visszavonván mindent, a mit ellenem vétettetek és visszavonván annak alapján én is az ellentek retorsióként alkalmazott sértéseket.

Mi több: Dr. Pop ur nem egyszer hangoztatta tanuk előtt is, hogy ő sohasem fogja levelezekelni tudni velem szemben elkövetett bűneit.

Téged, kit mostan még 1891. óta disqualificált embernek akarna feltüntetni, még a közünk fennforgott differenciák elintézése előtti időben násznagyául kért fel és legbensőbb barátjául vallott, azóta pedig közös barátunknak adta ki magát sok ideig.

Ezek után még csak annyit jegyzek meg, miszerint dr. Pop C. István azon tényét, hogy ép a köztem és köztöted fennforgott ügybe kapaszkodik s hozzá oly végtelen következetlenséggel a megszorulás oly végső eszközének tekintsem, mely ő neki már mit sem használhat, — annak daczára, hogy a ezzel önmagát, és egész multját tagadta meg.

Aradon, 1901. évi február hó 5-én.

Dr. Suciú János.

Tanulság: aki másnak vermet ás, maga esik belé és fufang nem segít becsületbeli ügyben még dr. Pop C. István uron sem!

Lazaru György,
ügyvéd.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által fel-talált **ibolya-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményt fo-gadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biz-tositom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marsotzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű **arozttisztatlanságot** bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

Ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fe-hér, rózsza és krém színben 60 kr.

HAJÓS-IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajós.) Ezenhygienicus mosdó-víz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérillőt és rózsza színében tündöklő varázsszint kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól.

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék doboz-ban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerlára és gyógyszerészeti laboratóriumában
Arad, Andrassy-tér 22.

a megyeházzal szemben.

Árverés husvétli lisztre.

A hitközségi tagoknak hus-véti liszttel és husvétli kenye-rekkel való ellátása, **folyó évi február hó 7-én d. e. 11 órakor**, a hitközség gyűléstermében tartandó szóbeli árverés útján

fog kiadni, melyre azonban írásbeli zárt ajánlatok is elfo-gadtatnak. Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Az árverési fel-tételek a hitközség jegyzői hi-vatalában betekintheők.

Arad, 1901. évi január hó 31-én.

Az aradi izr. hitközség előljárósága:

Kohn S. N.,
alelnök.

3609

KEFIR TEJ:

kefir gombával erjesztett tej, mely a gyomor falán keresztül gyorsan felszívódik és ez által nagy táperővel bír.

A gyomor és bélhuzamra gyakorolt enyhe izgató hatása által az **étvágyat és az anyagforgalmát** élénkíti.

Előkelő orvosi vélemények alapján kitünő gyógytápszernek bizonyult.

2511 Kapható a „Hungária“ kávéházban is.

Sterilizált gyermektej

a legjobb gyermektápszer.

Nélkülözhetetlen oly anyáknak, akik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálják. A csecsemő korának megfelelően higitva. Teljesen bacterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag légmentesen lezárt palaczkban sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál. Kezelése egyszerű s a természetes táplálással egyenértékű Prospektust, árjegyzéket, használati utasítást kívánatra bérmentve küldünk.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész.

Sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete.

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

Aranyat, Ezüstöt,

== Gyémánt-Brilliantot, ==

Zálogczédulákat!!

és mindenféle ékszertárgyakat,

legmagasabb árban 3811

vesz, becserél és elad:

DEUTSCH IZIDOR

== órás, ékszerész, Templom-u. Minorita-palota ==

Egy 5 szobás

Lakás

hozzátartozó

mellék helyiségekkel,

parkirozott, nagy udvarral,

esetleg **istállóval,**

május 1-ére kiadó

Kalász-utca 27. szám alatt.

Ugyanott egy külön álló épületben, külön kertes udvarral egy **4 szo-bás lakás** is kapható. 3638

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár

részvénytársaság

XI-ik rendes közgyűlését

1901. február hó 24-én d. e. 11 órakor

Aradon, saját helyiségében fogja megtartani.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megszavazása.
2. A részvényesek netaláni indítványai.

Ezen közgyűlésre a t. cz. részvényesek azon figyelmeztetéssel hi-vatnak meg, hogy az alapszabályok 52. §-a értelmében csak oly rész-vényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőző nap délelőtti 12 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókintézeténél Makón és Pécskán még le nem járt szelvényeivel együtt letétetett.

Aradon, 1901. január hó 31-én.

3637

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár
részvénytársaság igazgatósága.

FONTOS MINDENKINEK!

Kiváló hazai készítmény.

Törv. védve.

Durator

által a cipőtalp minden 3-4 héten egyszeri bekenéssel **öt-ször oly tartós és vízátlan lesz.**

Ára 1 bádopalaczknak használati utasítással együtt **1 korona**, nagyobb palaczk **2 korona.**

Postán 1 korona 20 fillér beküldése után bérmentve.

Kapható minden fűszerkereskedésben, droguériákban, cipészeknél stb. 2921

Fűszétküldés: **DURATORGYÁR**

BUDAPEST, V., Lipót-körut 1b szám.

Viszontelárusítók

mindenütt kerestetnek.